Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

20

(86)

JOI, 15 MAI 1969, ANUL III

Foto: GH. CUCU

Cicliștii din MICFALĂU

(pag. 6—7)

ECRAN

20 Cutezătorii

14 pionieri—14 vrăjitori. Da, da, nu vă miraţi. În mîinile lor, banale crăci, rădăcini sau cioate se transformă în gingaşe balerine, zvelte căprioare, uşoare păsări planînd în zbor şi în alte multe obiecte pline de graţie şi frumuseţe. Iată-i, în jurul profesorului lor, Aurel Nicodin, cel care îi călăuzeşte pe tărîmul fanteziei, spre frumos. Adresa: Casa pionierilor din oraşul Gheorghe Gheorghiu Dej.

Moment de maximă atenţie. Barta Gyula lucrează la freză! Să potriveşti sabotul frînei pentru frezare nu-i deloc un lucru simplu, mai ales că «beneficiarii» sînt colegi de la cercul tehnic-auto al Casei pionierilor din Zalău, renumiţi constructori de carturi.

Despre pionierii echipei de dansuri a Şcolii generale nr. 4 din Iaşi se poate spune că şi-au cucerit un bun renume prin frumuseţea interpretării dansurilor populare dar... nu numai atît. De cîtva timp dansatorii pregătesc o surpriză colegilor. La serbarea închinată celei de a 20-a aniversări a Organizaţiei pionierilor vor avea în horă încă 12 perechi din cele mai... mici, şcolari din clasa I-a, a II-a şi-a a III-a.

şantiere

Să construieşti drumuri, întinzînd panglici de asfalt care apropie o aşezare de alta. Să plantezi păduri, redînd coastelor de deal şi de munte bogăţia şi frumuseţea lor milenară. Să smulgi cîmpia din îngrijorarea cu care, vara, priveşte cerul prea senin, aducîndu-i apa de la rîul din preajmă. Să prefaci străzile oraşelor în grădini, dăruindu-le surîsul colorat şi parfumat al florilor.

Toate acestea şi încă multe altele — amenajări de terenuri sportive, marcări de trasee turistice, întreţineri de păşuni etc. — atrag milioane de tineri de la noi care descoperă de fiecare dată, pe şantierele de muncă patriotică, admirabilul prilej de a dovedi ce mare forţă reprezintă energia, entuziasmul lor.

Primăvara s-a lăsat îndelung aşteptată anul acesta, sîntem la mijlocul lunii mai şi nu ne despart prea multe zile de cînd am cules cei dintîi ghiocei, dar şantierele de muncă patriotică, în primele rînduri ale cărora se găsesc tinerii, pot face un bilanţ însufleţitor. Numai la Bucureşti au fost amenajate peste 20 de mii de mp de spaţii verzi, s-au plantat 60 de mii de arbori şi arbuşti, 4 milioane de flori. Fiecare oraş, fiecare sat raportează cifre care, atestînd numărul orelor de muncă patriotică ale tinerilor, solicită parcă, pentru totalizarea lor, obişnuinţa în calcule fabuloase proprie astronomilor.

Te văd citind aceste rînduri, cutezătorule, şi-ţi simt în priviri întrebarea: «Dar pe noi, pionierii, ne-ai uitat? Şi noi am avut, şi noi avem un cuvînt de spus în munca pentru înfrumuseţarea oraşelor şi satelor. Nu ne-am mulţumit numai cu ceea ce am făcut în tradiţionala noastră «Săptămînă a primăverii!»

Ai dreptate, prietene. Dar vorbind despre tineri, nu m-am gîndit nici o clipă să nu vă includ şi pe voi, pionierii şi şcolarii, în această vîrstă a hărniciei şi dăruirii. Nu voi uita niciodată pe băiatul întîlnit nu de mult, muncind împreună cu colegii săi la amenajarea lacului Pantelimon II, pe băiatul care trăia o fericire de o rară intensitate, în urma constatării că, lucrînd, i-a apărut prima bătătură în palmă... Multiplic această imagine de sute de mii de ori, văd sute de mii de feţe îmbujorate de emoţia primului contact cu munca, văd sute de mii de palme în care lopata sau hîrleţul a lăsat cea dintîi urmă, invitîndu-ne pe toţi să recunoaştem în ea semnul nobleţii şi frumuseţii viitoare.

OCTAV PANCU-IAŞI

Fapte pionierești

NUMĂRAŢI PÎNĂ LA 500 000?

Stăm de vorbă cu I. Petrovici, regizorul filmului «Muguri XX» — viitoare producţie a Studioului «Alexandru Sahia», închinată celei de a 20-a aniversări a organizaţiei noastre. Dînsul va filma tot ce este mai demn de încredinţat memoriei peliculei din activitatea unităţilor şi detaşamentelor de pionieri în acest an de sărbători. O va face înarmat cu kilometri de peliculă, cu tone de aparataj, însoţit de o impresionantă echipă de tehnicieni. Deocamdată însă a bătut toată ţara, timp de patru săptămîni, localitate după localitate, pentru «prospecţie».

L-am găsit pe regizorul nostru în această din urmă situaţie. În pauza dintre două antinevralgice l-am întrebat: Spuneţi-mi într-o frază, într-o singură frază, ce v-a impresionat cel mai mult din tot ce-aţi văzut?

— !?

— Mai mult şi mai mult! Dar într-o singură frază!

— ?!

Îi cerem imposibilul. Omul văzuse atîtea! Cu ce să înceapă pentru... a nu mai adăuga nimic?

Ce anume să spună pentru a nu nedreptăţi pe nimeni? Îşi răsfoia încurcat caietul cu însemnări. Cu chenare groase creionul balograf înconjurase zeci şi zeci de pagini: pionierii-sticlari de la Pădurea Neagră, ceramiştii de la Horezu, sportivii de la Micfalău, rachetiştii din Tîrgovişte, fluieraşii din Vaideeni... Deodată încurcătura se risipeşte. Regizorul se luminează la faţă.

— Eram la Hărman, în jud. Braşov. Aici, pionierii sînt ţesători. Lucrează covoare persane, cu o îndemînare deprinsă din generaţii. Ei bine, ştiţi ce mi s-a părut de-a dreptul fantastic? Că pentru a termina un asemenea covor fiecare pionier face... 500 000 de noduri. Fix 500 000!! O jumătate de milion!!

Regizorul exprimase într-o frază — aşa cum îi cerusem — ceea ce îi cerusem. Dar eu înţelegeam că uimirea sa faţă de dîrzenia, răbdarea, migala acestor copii care pentru a duce la bun sfîrşit un singur lucru desăvîrşit fac 500 000 de operaţiuni, această uimire era o *sinteză*, ea cuprindea într-o formulă matematică admiraţia sa închinată sutelor de detaşamente pe care le văzuse la lucru, timp de 4 săptămîni, toate în căutarea perfecţiunii, cu aceeaşi răbdare, dîrzenie şi migală.

MIRCEA SÎNTIMBREANU

Pe şantierele hărniciei pioniereşti.

Împliniri

Un freamăt înstelat de zile mari
trece sărbătoreşte prin ţară.
Dimineţile sună prelung în stejari,
spicele saltă spre steaua-polară.
Un gînd bărbătesc mută zarea mai sus;
frumoasă şi calmă ni-i dulcea podgorie
şi codrul în care întîi ne-am rostit.
Intrăm în istorie
ca un anotimp împlinit.

Răsară şi curgă mereu visătoarele
fluvii spre care cu greul recoltei venim.
Pa cadranele patriei, soarele
trece cu sunetul plin.

NICOLAE DUMBRAVĂ

La Liceul Dr. Petru Groza din Capitală a avut loc primul simpozion al pionierilor colecţionari de ilustrate. Pornită de la atracţia pentru culori şi imagini, activitatea cercului a dobîndit, cu timpul, un caracter ştiinţific. Astfel la prima discuţie, pionierele Mîinea Daniela şi Zaharia Ruxandra, folosind numeroase ilustrate au vorbit despre importanţa apei în menţinerea vieţii pe pămînt, despre lumea fantastică din adîncul mărilor şi oceanelor. La reuşita simpozionului au contribuit şi pionierele Nicolae Gabriela, Dimitrovici Alexandra prin interesantele panouri prezentate.

MINITEHNICU

Revista «Cutezătorii» vă invită vizitaţi expoziţia de creaţii tehnice pionierilor şi şcolarilor prezentate cadrul Concursului Minitehnicus.

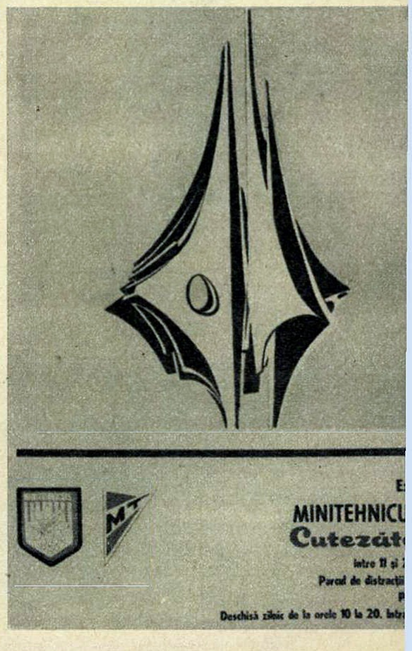

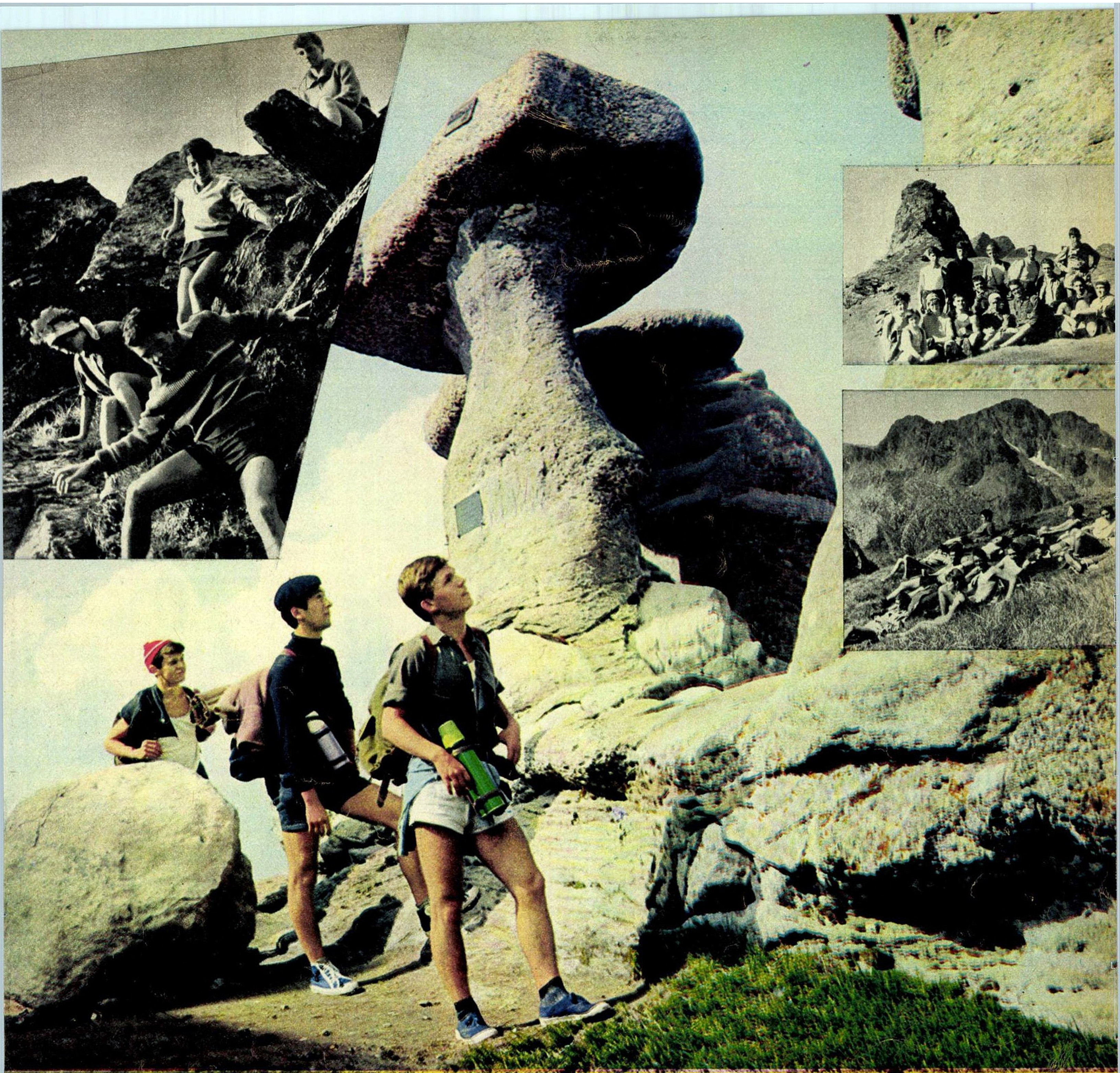

ATENȚIUNE! ATENȚIUNE!

CONCURSUL „EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

Urmărind stimularea practicării de către pionieri a turismului în forme cît mai interesante și mai atractive, revistele «Cutezătorii» și «Jobarat» organizează în cadrul acțiunii «Pionieri pe cărările patriei», cu sprijinul Consiliului Național al Organizației Pionierilor și al consiliilor județene, expediții pionierești complexe, avînd ca bază drumeția cu corturi. Ele vor purta numele de «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII».

Citiți regulamentul concursului în pagina 10!

Ștafeta PIONIERIEI

PRIMĂVARA PE SCENĂ

de ȘTEFANIA HORVÀTH

La Cluj se zvonea că pionierii au adus primăvara. Într-adevăr: pe bulevardul Păcii, unde cu cîteva zile în urmă oamenii treceau zgribuliți de frig pe un vînt năprasnic al iernii ce nu se mai termina, au sosit primele raze de soare primăvăratic o dată cu autobuzele împodobite cu steaguri și flori ale participanților la Festivalul cultural-artistic al pionierilor și școlarilor din zona Cluj. Sînt cei mai buni cîntăreți, dansatori, recitatori din județele: Alba, Bistrița-Năsăud, Cluj, Harghita, Maramureș, Mureș, Sălaj, Sibiu, Satu-Mare. Aproape trei mii de pionieri români, maghiari, germani, buni prieteni, buni păstrători ai frumoaselor tradiții populare. Și două zile — de dimineață pînă seara — au prezentat programe variate, interesante, punînd la grea încercare juriul.

...Pe scenă s-a aliniat corul Casei de copii din Prundul Bârgăului. Ca niște clinchete de clopoței, vocile limpezi umplu sala cu minunata melodie a corului vînătoresc de Weber.

...Dansurile populare românești și maghiare, cîntecele, recitările, montajul literar pe fond de muzică și coregrafie ale pionierilor liceului din Beclean sînt răsplătite cu vii aplauze.

Poate cel mai original număr al festivalului l-au prezentat fluierașii din Jina (județul Sibiu). Original prin faptul că șuba întoarsă, căciula de miel pentru cei din Jina nu e doar o recuzită, ci îmbrăcămintea cotidiană, iar fluierul — prietenul nedespărțit al copiilor. Fiece membru al orchestrei de fluierași este un adevărat păstor, care în timpul verii păzește oile. Priviți fotografia: o adevărată atmosferă de Miorița...

Să ne oprim o clipă și la fanfara pionierilor din Cristian. Este singura fanfară pe scena festivalului, o formație bine închegată, disciplinată. Și pentru că în comună fanfara are o tradiție de peste 100 de ani, cel mai îndrăzneț vis al copiilor este să facă parte din fanfară cînd vor fi mari și, bineînțeles, să cîștige acest concurs. Originalitatea acestei formații este că dirijorul, Hanz Kollner este profesor de matematici, iar componenții fanfarei îndrăgesc nu numai muzica, ci și matematicile...

Șezătoarea din Satu-Mare, frumoasele obiceiuri populare transpuse pe scenă, și cîte și mai cîte momente emoționante, frumoase, demne de laudă a găzduit scena Clujului în aceste zile de primăvară. Momente, care încă o dată grăiesc despre trăinicia prieteniei dintre acești copii, care au adus pe scenă voioșia, iscusința, talentul și farmecul vîrstei pionierești.

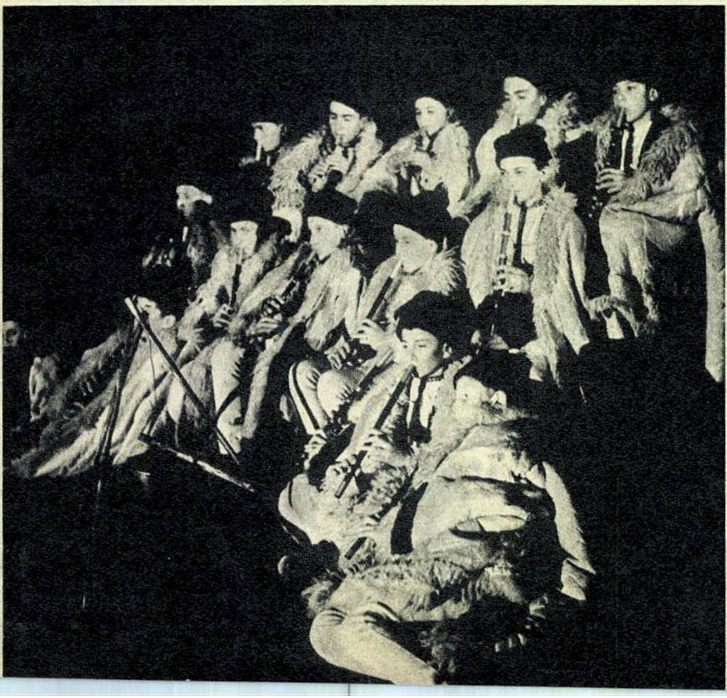

La microfon, solistul **de muzică populară Vasile Mușat** de la Școala generală Gugești-sat, județul Vrancea.

A fost pionieră a școlii

Mereu în mijlocul nostru, conduce echipajul unității în cunoașterea frumuseților și bogățiilor patriei. Alături de noi, pe piscurile însorite ale munților, prin marile întreprinderi industriale, în minunatele călătorii imaginare sau în drumețiile în care pornim adesea, comandanta unității, profesoara de geografie, Ghiță Maria — fostă elevă și pionieră a școlii, trezește în sufletul nostru dragostea de muncă, încrederea în forțele noastre, în viitorul luminos ce ne așteaptă.

Am rugat-o de curînd să-mi acorde un scurt interviu.

Rep: Faceți parte din primele detașamente de pionieri din țara noastră. Ce activități v-au plăcut atunci, cînd aveați vîrsta noastră?

G.M.: Excursiile, audițiile muzicale, vizionările de filme, corespondența cu pionierii din alte țări...

Rep.: Ce fapte deosebite au săvîrșit pionierii din unitate cînd dumneavoastră erați pionieră?

G.M.: Multe. Pentru mine, însă, una rămîne de neuitat: prietenia cu care m-au înconjurat colegele mele Postelnicu Lucia și Manole Ioana. Era în ultimul trimestru al clasei a șaptea. Bolnavă, cu piciorul în ghips mă chinuia durerea, mă frămîntau grijile pentru examenul de sfîrșit de an, de admitere... Și iată că au apărut ele. Zi de zi, m-au dus pe brațe la școală. Așa am putut încheia cu succes și ultimul an al școlii generale.

Rep.: Ce v-a determinat să alegeți această profesie?

G.M.: Dragostea pentru copii, și... dragostea pentru natură.

Rep.: Ce simțiți cînd primiți noi pionieri în unitate?

G.M.: Mă văd pe mine, aceea de acum 20 de ani. Retrăiesc emoțiile momentului o dată cu micuții care primesc cravata roșie.

Rep.: Cum ați dori să fie pionierii unității?

G.M.: Pe cei mai mulți, așa cum sînt: harnici, frumoși, buni, curajoși, plini de inițiative. Și de ce să nu-ți mărturisesc, pe cîțiva i-aș dori... mai cuminți.

DRAGOȘ NICOLESCU

cl. a VI-a B., Școala generală nr. 1, comuna Dărmănești, județul Argeș

◆

Poetul Gheorghe Tomozei

20

Dacă mi-aş cerceta inima, ca pe-o casă de ţară cu odăi-auricul şi cu odăi-ventricul, dacă i-aş cerceta ceasornicărescul mers, e sigur că n-aş izbuti să scriu promisul, sărbătorescul articol şi-aş căuta iar rime, eu, Gheorghe Tomozei (mai întîi pionierul şi mai apoi poetul) veşnic nărăvitul la vers... Veşnic îndrăgostitul de luna aprilie, de flori, de terfeloage şi de serile cu miros de tei şi vanilie şi înverzit pe degete, toamna, de-a nucilor coji.

Iată, care-va-să-zică, am asemenea vechi amintiri, viaţa a alunecat în urma mea, încît mi-e dat să intitulez rîndurile acestea, subţiri întocmai ca pe-un roman de Dumas.

După douăzeci de ani, într-un sertar cu dulci odoare, aflîndu-şi între manuscripte adăpost îşi stinge, voievodal, culoarea ascunsă de soare, cravata roşie a pionierului care am fost.

După douăzeci de ani cărţile şcolii, «aritmetici», «botanici», «cetiri», «chimii», mi-apar ca noi pe banca amintirii, filele-s pline de cuvinte vii şi-n toate încolţeşte o iarbă a iubirii.

După douăzeci de ani trompetele pionereşti le aud, vestind cu argintul lor bucuria, cu soarele rostogolit în aerul crud, pe-ntinderile Republicii Socialiste România şi vreau, ca altădată, poet să îi fiu ţării şi roşiilor flamuri să le rămîn poetul, resfire-se versul pînă sub stelele mării, cuvintele — păsări resfire-şi penetul...

La mulţi ani, lume de roşii cravate!
La mulţi ani, popor de nădejdi!

Respirăm sub aceleaşi astre curate, sub aceleaşi bolţi strămoşeşti...

Ca un pionier «bătrîn» întîmplat printre voi, vă promit un lung taifas, cald şi firesc purtat pe îndelete în cărticele noi, rostite-n graiul tipograficesc.

Fiţi aşadar, frumoşi şi sănătoşi şi creşteţi ca lumina, grîul, apa, ca trunchiurile răsărite de strămoşi, şi bucurîndu-ne şi noua pleoapă.

Fiţi mîndri, cavaleri ai îndrăznelii, prietenii şi cititorii mei, vă-ntîmpină cu flori ale cernelii, pionereşte salutînd

GH. TOMOZEI

Inginerul Gavrilă Mureşan

20

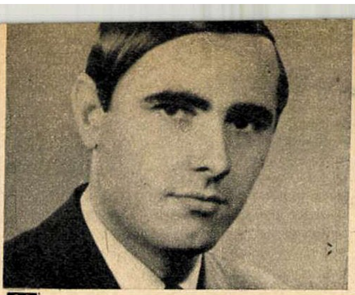

Tehnolog-şef. Multora termenul le este, desigur, familiar. El desemnează funcţia celui care stabileşte în ce mod se desfăşoară întregul proces de producţie, ce procedee se impun pentru realizarea în condiţii optime a fiecărei lucrări tehnice. La Uzinele «Strungul» din Arad, tehnologul-şef — inginerul Gavrilă Mureşan — este dirijorul unei uriaşe orchestre care are drept instrumentişti muncitori de cea mai înaltă calificare şi a cărei partitură, executată de agregate, mecanisme şi motoare electrice, culminează prin realizarea uneia dintre cele mai importante maşini-unelte necesare industriei actuale — strungul.

— Am avut norocul ca învăţătoarea şcolii din imediata vecinătate a casei noastre să observe interesul cu care de mic încercam să descifrez literele cărţilor. Ea m-a ajutat să devin elev puţin timp după ce împlinisem vîrsta de 5 ani.

Poate pentru că tata era mecanic de locomotivă şi în casă trăiam într-o «atmosferă tehnică», poate dintr-o înclinaţie interioară care trecea dincolo de aceste date, de la 9—10 ani am început să mă interesez de fizică şi apoi de tehnică (să nu uităm: eram elev în clasa a V-a, a VI-a). Dar în acelaşi timp abia fusesem primit în organizaţia de pionieri. Port în inimă calda amintire a acestei perioade pentru jocurile şi cîntecele pe care le-am învăţat, pentru farmecul care l-am resimţit la primul foc de tabără. N-am să uit pe primul meu instructor de pionieri, care alături de profesorul de fizică, m-a îndrumat stăruitor către activitatea în cercurile tehnice şi a încurajat pasiunea mea pentru ştiinţă. Acelaşi instructor mi-a pus în mînă primele cărţi de ştiinţa. Datorită lui, întreaga mea activitate pionierească m-a legat de felurite cercuri unde meşteream ori de cîte ori aveam un ceas liber.

Astfel, o dată cu absolvirea liceului, m-am orientat fără nici o ezitare spre Facultatea de mecanică a Institutului politehnic. De atunci, am avut prilejul mai întîi să demontez şi să remontez zeci, sute de strunguri, apoi să gîndesc şi să aştern pe planşeta de proiectare strunguri de o concepţie nouă. Dar de cîte ori îmi reuşeşte ceva, mă gîndesc cu caldă recunoştinţă, la anii pionieriei, la primul meu instructor.

Uzina în care lucrez nu este deloc ocolită de vizitele grupurilor de pionieri. De cîte ori timpul îmi permite mă alătur lor, încercînd să descifrez din privire şi întrebări pe viitorii pasionaţi ai tehnicii.

H. LEREA

Baschetbalistul Mihai Albu

20

Cine nu-l cunoaşte pe *Mihai Albu*, «prima vioară» a baschetului românesc? Palmaresul său? Peste 10 ani în reprezentativa ţării, selecţionat în echipa Europei, «erou» al multor meciuri cîştigate de români datorită jocului său inteligent, care electrizează coechipierii şi pe care unii ziarişti străini îl caracterizează drept «fantastic».

Sibiu, anul 1950. Să răsfoim un album de familie. Primele imagini: un băiat de zece ani, cu părul creţ, vioi şi neastîmpărat, dar handicapat de... «tonaj». Fiind prea gras, e socotit inapt pentru sport, deşi băiatul ştie să înoate şi se pricepe la schi.

Dar iată că, într-o zi, totul se schimbă. Pionierii din şcoala lui sînt «provocaţi» la un meci de fotbal şi la un meci de... înot de colegii lor de la altă şcoală. Neavînd cu cine completa echipa de înotători, preşedintele detaşamentului îl trece şi pe Mihai Albu. Dar, surpriză: Mihai cîştigă. Încurajat de colegi, începe să se antreneze sistematic. Peste cîteva luni e campion pe oraş la înot, apoi, în iarna aceluiaşi an, devine şi campion de schi.

Peste doi-trei ani, în ziarul local, sub titlul «Mezinul echipei», un cronicar îl elogiază pe cel mai tînăr jucător al echipei de volei «Constructorul». Numele mezinului? Mihai Albu! Din băieţaşul cu «tonaj» de odinioară n-a mai rămas decît o amintire.

— De aici înainte a intrat în joc mîndria detaşamentului nostru de pionieri de a avea un dublu campion, iar pe de altă parte dorinţa mea de a onora mereu cravata roşie pe care o purtam. Slăbisem şi mă lungisem, mărturiseşte Mihai Albu, încît colegii ziceau că sînt numai... picioare. Dorinţa de a fi mereu în frunte îmi dădea curaj de fiecare dată la concursuri.

— Cum ai făcut cunoştinţă cu baschetul?

— La Sibiu se disputa cupa «Cravata roşie» la acest sport. Pionierii m-au propus în echipă şi am început antrenamentele. Echipa liceului meu a cîştigat cupa, iar eu m-am îndrăgostit de baschet. O dragoste care durează de 16 ani...

Mihai Albu rămîne cîteva clipe pe gînduri. Apoi adaugă:

— Un polisportiv la vîrsta pionieriei nu înseamnă neapărat un campion peste zece-douăzeci de ani. Mai are nevoie şi de altceva. Iar acest altceva se cheamă «pasiune şi răbdare». Răbdarea de a aştepta marile rezultate, care vor veni greu, dar cu siguranţă, dacă există acea flacără numită pasiune. Am jucat în echipa Europei şi de nenumărate ori în reprezentativa ţării noastre. Am trăit clipe de neuitat, dar mereu îmi vor rămîne vii în amintire meciurile şi concursurile pionereşti, «galeria» care mi-o făceau colegii de şcoală, bucuria lor cînd aduceam un trofeu detaşamentului. Colegii, purtători ca şi mine ai cravatei roşii, au fost primii care au crezut în mine, ca sportiv!

SEVER NORAN

19
ORWOFILM

1

CICLIȘTII DIN MICFALĂU

Reportaj de
ECATERINA BOKOR
și
ELENA SKIBINSKI
Fotografii:
GH. CUCU

Micfalău, județul Covasna. Un sătuc pitoresc la poalele Carpaților, ca multe altele din țara noastră. Un grup de băieți de 13—14 ani a pornit la vale pe biciclete. Cît ai clipi din ochi, șepcile, tricourile colorate au devenit minuscule puncte ce abia se mai zăreau printre copacii care au început să înfrunzească.

— Băieții noștri! — spun cu bucurie și mîndrie în urma lor oamenii de pe la porți, de prin fața caselor. Temerarii pe două roți au trecut pe lîngă ei ca o adiere de vînt primăvăratic spre potecile însorite din împrejurimi. Nu e o noutate, e obișnuitul antrenament zilnic în vederea viitoarei și extraordinarei aventuri din timpul vacanței de vară...

PE URMELE UNEI TRADIȚII

«Și această țară, mîndră,
însorită,
Liberă, bogată, harnică
înflorită
Este țara noastră,
patria iubită».

Iată primele rînduri dintr-un vechi album, pe filele căruia revedem minunate colțuri ale patriei, pe unde au trecut în 1963 pentru prima oară cicliștii din Micfalău. Nouă băieți robuști, sănătoși, cunoscînd la perfecție regulile de circulație au pornit după un riguros program de antrenament pe ruta: Miercurea Ciuc — Comănești — Moinești — Tg. Ocna — Slănic-Moldova — orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej — Borzești — Brețcu — Tg. Secuiesc — Micfalău. O interesantă lecție de geografie, istorie pe viu, lungă de... 473 km!

În vacanța de vară a anului următor (1964) porniseră șapte temerari în căutarea comorilor de frumusețe ale Brașovului, Făgărașului, Craiovei, Turnu-Severinului, Orsovei, Băilor Herculane, ale Hațegului, Hunedoarei, Clujului, Tg. Mureșului, Odorheiului, Miercurei Ciuc. Total 1 351 km. În 1965 alți șapte pionieri au parcurs 1 315 km pe biciclete pe alt itinerar: Sinaia — Ploiești — București — Borsec — Toplița — Gheorghieni. Și astfel, la școala din Micfalău a devenit o tradiție ca în fiecare an elevii să facă o excursie pe biciclete de mai lungă durată cu scopul de a cunoaște țara cu frumusețile ei, tradițiile și obiceiurile poporului.

O pasiune repetată în fiece an, în fiece vacanță. Antrenamente, și iar antrenamente, în fiecare zi, jurnale de bord din timpul călătoriilor, albume conținînd frumoase amintiri, dovezi convingătoare ale perseverenței, dragostei pentru natură și sport. Toate acestea au făcut posibilă realizarea primei excursii de peste hotare în 1967, în Bulgaria, iar în 1968 opt copii au străbătut 3 015 km pe ruta: Brașov — Făgăraș — Rîmnicu Vîlcea — Horezu — Tg. Jiu — Turnu-Severin —

2

3

Orşova — Baziaş — Belgrad — Zagreb — Ljubljana — Triest.

DOUĂ ZILE ROBINSONI

(însemnări din jurnalul de bord al echipajului pe biciclete marca «Tohan-28»)

«...La Novisad, redacţia ziarului pentru copii din localitate, aflînd cine sîntem şi unde ne ducem, a hotărît să scrie despre noi. Pe timpul documentării ne-au găzduit pe o insulă unde, două zile, ne-am odihnit, refăcîndu-ne forţele. Am intrat repede în pielea unor moderni Robinsoni, unul dintre noi dînd interviu gazetarilor, în timp ce bucătarul **pregătea cina,** însărcinatul cu problemele administrative **făcea socoteli,** medicul, **lipsindu-i bolnavii, făcea antrenament de gimnastică, iar** reporterul **echipajului îşi nota în jurnal impresiile acestor neuitate zile...»**

O PEŞTERĂ CA-N BASME

«...Peştera Postojna împlinea 150 de ani de la descoperirea ei tocmai cînd am ajuns noi acolo. Maşini din toate colţurile Europei erau parcate în jur. Cînd am coborît în adîncul ei ştiam doar că e celebră pentru căderea de apă şi rîul ce nu iese niciodată la suprafaţă, pentru trenul cu care parcurgi 3 km în interiorul ei, pentru animalele ce se pare că vin din preistorie şi se află în lacul format de cascadă. Dar tot ce ştiam a pălit în faţa realităţii. Nici însemnările, nici aparatul de fotografiat nu pot eterniza impresiile puternice stîrnite de Postojna aşa cum ne-au apărut ele nouă...»

ÁKOS BACI

Şi el este cutezător, şi el este temerar, deşi are de trei ori vîrsta copiilor pe care-i conduce în aceste minunate excursii. Predă educaţia fizică la şcoala din Micfalău, el însuşi fiind un îndrăgostit din copilărie al diferitelor sporturi şi în special al ciclismului. E mult îndrăgitul, neobositul Ákos baci, care se simte bine în mijlocul copiilor şi pentru aceasta este mereu alături de ei. Alături la întocmirea planurilor minunatelor excursii (se fac planuri amănunţite cu 5 luni înainte), alături la înfiinţarea unei baze sportive, (cu care s-ar putea mîndri multe şcoli din oraşe mari), alături la alcătuirea tuturor albumelor si materialelor despre excursiile efectuate, alături, în primul rînd, la pasionantele călătorii pe două roţi. De la Ákos baci am aflat cîte ceva şi despre planurile de viitor ale cicliştilor din Micfalău. Astfel, în 1969 unsprezece dintre ei vor porni pe traseul: Tg. Mureş — Cluj — Oradea, — R.P. Ungară — R.S. Cehoslovacă — Austria — R.S.F. Jugoslavia. În 1970 vor vizita U.R.S.S., în 1971 Grecia, iar în 1972 vor poposi la München, de unde vor aduce o mică flacără simbolică a Olimpiadei.

LA POARTA... CELEBRITĂŢII

Despre pasionaţii ciclişti din Micfalău am vrea să mai spunem că sînt, înainte de orice, printre cei mai buni la învăţătură, activi participanţi la toate acţiunile unităţii de pionieri din şcoală, ba chiar iniţiatori ai drumeţiilor şi taberelor de iarnă cu program sportiv, organizate de către şcoala din Micfalău. Şi să nu uităm: vestiţi în ţară şi peste hotare. Zilnic sosesc scrisori pe adresa lor, mulţi vor să afle amănunte în legătură cu organizarea unor astfel de excursii, despre participanţi, despre conducătorul lor, Fejer Acaţiu. Scriitorul Pop Simion îi scrie acestuia printre altele: «Aflu că sînteţi făptuitorul unei interesante iniţiative: vară de vară elevii dv. străbat pe bicicletă una din ţările europene. Cum s-a născut iniţiativa dv? Ce obiectiv şi-a propus? Ce proiecte de viitor aveţi?» Iată un alt plic intitulat: «Şcoala generală din Micfalău, judeţul Covasna

«Către grupul de elevi care a străbătut deja 6 149 km pe bicicletă». Expeditoare, o elevă în clasa a VIII-a la Şcoala generală nr. 5 din oraşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, cere să fie primită în grupul cicliştilor din Micfalău, iar dacă nu e posibil, să i se scrie amănunte despre excursie şi excursionişti.

Printre scrisorile primite sînt multe şi de peste hotare.

Prin cutezanţă, printr-o muncă susţinută, printr-un efort neobosit, ei au ajuns la frumoasele rezultate şi chiar la... celebritate.

1. Spre potecile însorite din împrejurimi...
2. O bază sportivă cu care ar putea să se mîndrească orice şcoală.
3. Defecţiunile, oriunde şi oricînd ar apare, sînt remediate operativ. Pentru că bicicletele n-au nici un secret pentru ei.
4. În loc de ilustrată poştală!
5. Dînsul este Akos baci.
6. Zeci de scrisori, zeci de întrebări, urări de drum bun, din toate colţurile ţării şi de peste hotare.
7. Un mic popas în faţa unui mare hotel din Iugoslavia.
8. Brrr!... Poate că tremuraţi voi, cei care-l priviţi, pentru că ei sînt obişnuiţi cu asemenea antrenamente.

7
hotel slavija

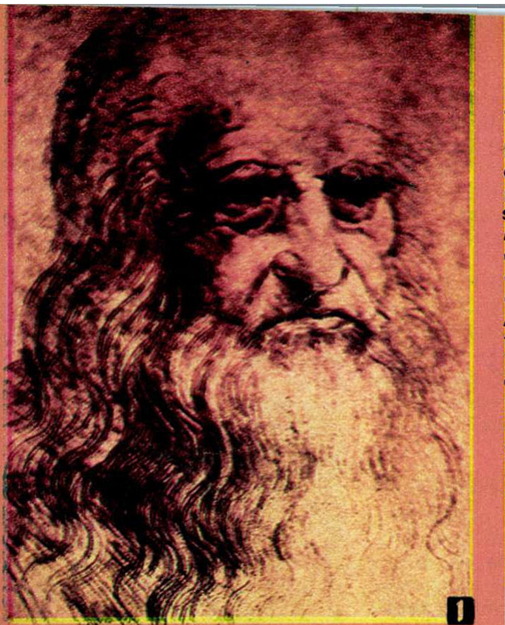

1

LEONARDO DA VINCI

UN TITAN AL RENAŞTERII

de
ALEXANDRU
BALACI

Leonardo da Vinci poate să fie considerat drept cel mai strălucit reprezentant al Renaşterii, epoca descoperirii omului şi a lumii, epoca laicizării culturii, a splendidei dezvoltări a personalităţii umane şi a unui viguros optimism. Prin genialele lui creaţii de artist şi de om de ştiinţă, Leonardo da Vinci a dominat întreaga artă a epocii sale şi a deschis larg poarta erei ştiinţelor moderne.

Mai mult de cinci secole au trecut de la naşterea sa, dar măreaţa lui operă nu a putut să fie atinsă în iradianta ei strălucire, de rugina vremii. Orizonturile noi, infinite, ale orientării sale în estetică, ideile lui inovatoare atît de îndrăzneţe în domeniul ştiinţelor, arta lui profund sinceră, credinţa lui nestrămutată în triumful ideilor umaniste, sînt astăzi înfăptuiri ale oamenilor care îşi trimit mesagerii visurilor de zbor ale lui Leonardo da Vinci să navigheze pe oceanele nemărginite ale Cosmosului.

Marele creator italian s-a născut în anul 1452 în orăşelul al cărui nume, opera lui, avea să-l facă nemuritor, Vinci, aşezat la poalele muntelui Albano. El şi-a trăit copilăria în mijlocul naturii toscane, în exuberanta frumuseţe a cîmpiei, descoperind culorile, vegetaţia, animalele, oamenii şi stelele. De pe acum se dezvolta acel sentiment caracteristic lui Leonardo da Vinci, de a fi totdeauna în comuniune cu natura, de a se simţi o picătură din imensul fluviu al vieţii. El dă dovadă foarte curînd de facultăţi excepţionale în arta desenului şi pentru aceasta tatăl său, îl încredinţează, spre a se desăvîrşi — măiestriei florentinului Andrea del Verrocchio. În Florenţa, la apogeul strălucirii sale, centrul culturii umaniste, Atena vremurilor noi, în atelierul lui Verrocchio, în prietenia cu umanişti şi savanţi ca Paolo Toscanelli, se desăvîrşeşte Leonardo, care, către 1472, după şase ani de ucenicie, apare ca un artist pe deplin format.

Acum, la maturitate, pentru realizarea invenţiilor şi idealurilor sale artistice, el rătăceşte în Italia în căutarea unor principi ori seniori capabili să-i creeze condiţii pentru o activitate rodnică. Primul său popas este la ambiţiosul duce al Milanului, Ludovico il Moro, căruia, printr-o faimoasă scrisoare, îi oferă serviciile lui de inginer, arhitect, regizor de spectacole, de sculptor şi în cele din urmă şi de pictor. În perioada petrecută la Curtea Sforzescă, arta lui Leonardo da Vinci va culmina prin capodoperele — tabloul *Vergine delle Rocce*, calul pentru cea mai mare statuie ecvestră pe care a cunoscut-o lumea, a lui Francesco Sforza şi minunea *Cinei cea de taină*, pictată în biserica milaneză Santa Maria delle Grazie.

Urmează treisprezece ani de rătăcire în Italia. Se opreşte la curtea prea cultei Isabela d'Este la Mantova, desenîndu-i minunatul profil, trece în Veneţia pentru lucrări de ecluze ale fluviului Isonzo şi se stabileşte pentru un an la Florenţa. În 1502, el urmează pe acela care întrupa visul de unificare şi de cucerire a independenţei italiene, pe Cesare Borgia, modelul nemuritorului *principe* din cartea lui Niccolo Machiavelli. Din nou la Florenţa în 1503, pictează, alături de Michelangelo, pentru Sala Marelui Consiliu florentin, afrescuri de dimensiuni gigantice. Din nefericire pentru arta universală, *Bătălia de la Anghiari*, capodopera lui Leonardo, în care genialul pictor a folosit noi reţete pentru compoziţia culorilor, a fost pierdută, prin descompunerea culorilor sub influenţa unui foc aprins pentru a le usca mai repede. După acest dezastru, Leonardo se dedică intens studiului zborului păsărilor. Din nou la Milano, în 1506, pentru desăvîrşirea acelui miracol al picturii universale care este *Gioconda*, portretul frumuseţii umane *Leda*, *Sfîntul Ioan Botezătorul*. Tot în anii aceştia, ai celei de a doua perioade pe care o petrece în marele oraş lombard, Leonardo se ocupă intens de lucrări de irigare, asanare şi facilitarea navigaţiei pe fluviul Adda. Îşi continuă cu asiduitate şi studiile sale anatomice alături de un savant ca Marc Antonio della Torre. Chemat de Papa Leone X la Roma, va fi ţinut de o parte de arta plastică, ocupîndu-se mai ales cu lucrări de optică şi de geometrie şi de elaborarea *Tratatului despre Pictură*. Rătăcitorul Leonardo va accepta oferta regelui francez François I, plecînd în Franţa, pe valea Loarei, pentru ultimii trei ani ai vieţii sale. Va muri la Cloux la 2 mai 1519, acum 450 de ani.

ZBORUL ÎNALT AL GÎNDIRII

Leonardo da Vinci a fost simbolul atît de specific Renaşterii, al omului activ, al omului modern, însetat de cunoaştere, de continua căutare. Niciodată marele gînditor nu a uitat înaltul său ideal umanist. În faimosul său *Codice Atlantico* s-au păstrat numeroase însemnări care conturează luminos portretul moral al lui Leonardo. Astfel de pe poziţia omului activ, prototipul Renaşterii, el înfierează cu violenţă pe acei care nu aduc nici un folos societăţii, pe «paraziţii capabili numai să distrugă, nu să creeze». El s-a ridicat cu violenţă împotriva preoţilor corupţi care au transformat biserica într-o prăvălie şi lucrurile sfinte în marfă de vînzare. Sub forma unei viziuni fantastice el a prezentat oamenilor răufăcătoarea putere a aurului, viitoarele nenorociri aduse de acea orînduire care se bazează pe puterea banului = «El vine din peşteri întunecate şi supune întreaga omenire unor mari suferinţe, primejdii şi morţi...»

Nerecunoscînd autorităţi prestabilite, acest antidogmatic cercetător dorea să vadă şi să atingă totul, credea numai în taptele care se puteau verifica. Ca mai tîrziu Galileo Galilei, Leonardo da Vinci, folosind libera investigaţie şi liberul examen, dezvolta ştiinţele noi care au drept obiect natura, cu o metodă

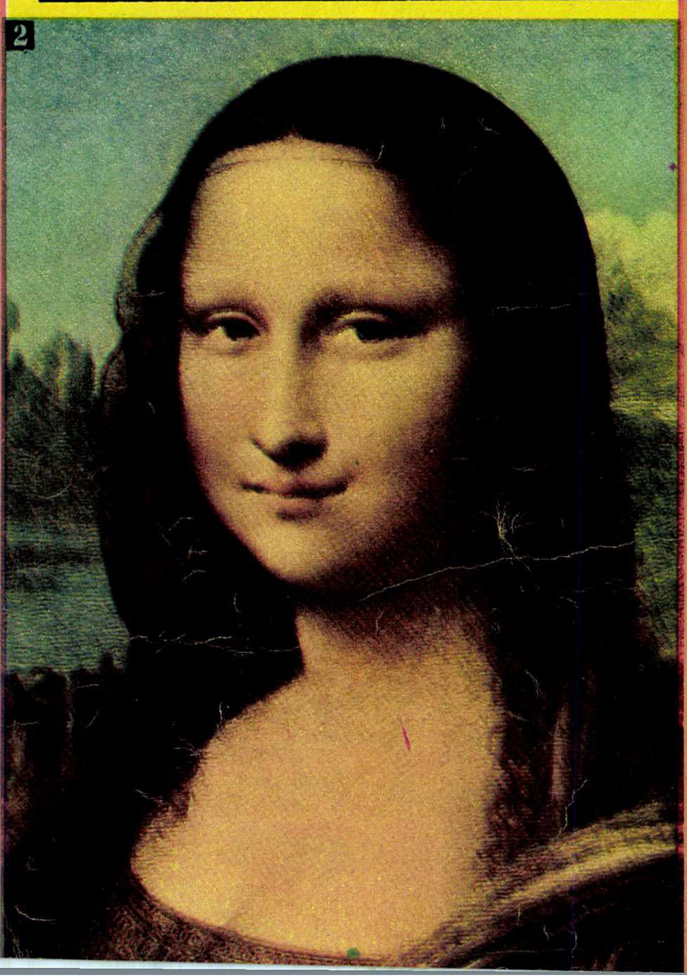

2

1. AUTOPORTRET

2. GIOCONDA

3. PORTRETE PICTATE DE LEONARDO DA VINCI — ÎNTR-UN TABLOU DE VERROCCHIO.

4. SCHIŢE PENTRU COMPOZIŢIA «BĂTĂLIA DE LA ANGHIARI»

5. CONDOTIERUL

6. PORTRETUL LUCREŢIEI CRIVELLI.

7. ISABELA D' ESTE.

8. SCHIŢĂ PENTRU UN APARAT DE ZBOR.

9. SCHIŢĂ DE PROIECT DE MONUMENT.

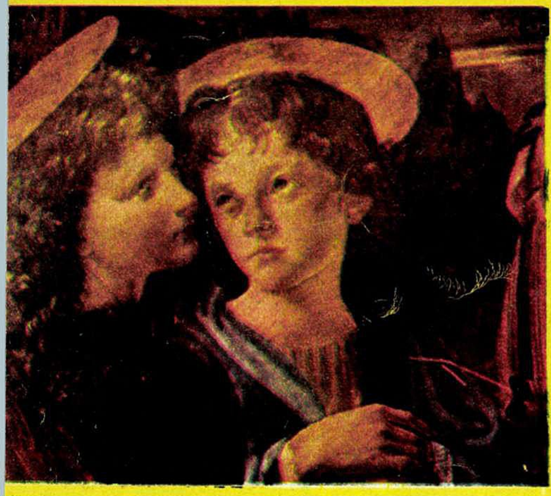
3

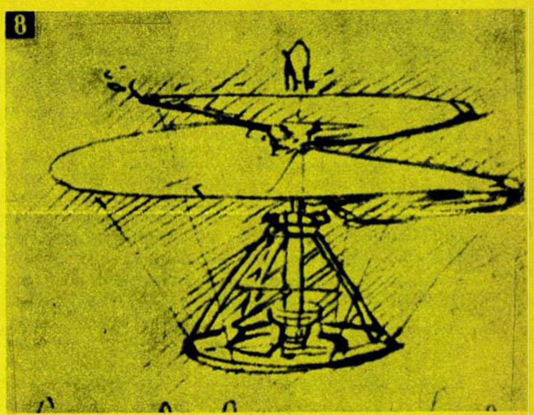
8

nouă, metoda experimentală. Toate științele naturii au găsit un loc de onoare în cadrul operei sale. S-a ocupat de geologie, de geografie, de botanică, de meteorologie. A fost și un ilustru matematician, afirmînd că nici o certitudine nu există acolo unde nu se poate aplica matematica. A avut o contribuție originală în domeniul mecanicii, enunțînd caracteristicile legii mișcării, inerției, căderii corpurilor. În materie de optică s-a ocupat de *camera obscura*, a studiat refracția, lentilele și s-a gîndit la principiile telescopului. În materie de astronomie a intuit teoria heliocentrică a lui Copernic. Aflat printre primii urbaniști ai lumii, Leonardo are ampla viziune a unui oraș modern, cu clădiri izolate de vaste spații libere, cu străzi largi, cu jocuri de fîntîni arteziene. În același timp el a creat o serie de instrumente cerute de tehnica construcției ca scări rulante, macarale și elevatoare, vehicule basculante etc. Mare hidrotehnician a elaborat proiectele unei vaste rețele de irigație a Lombardiei, precum și un sistem de canale navigabile. Da Vinci s-a ocupat și de industria textilă, fiind precursorul unor războaie mecanice. A inventat diferite care de luptă, tancuri, nave de luptă pe mare,

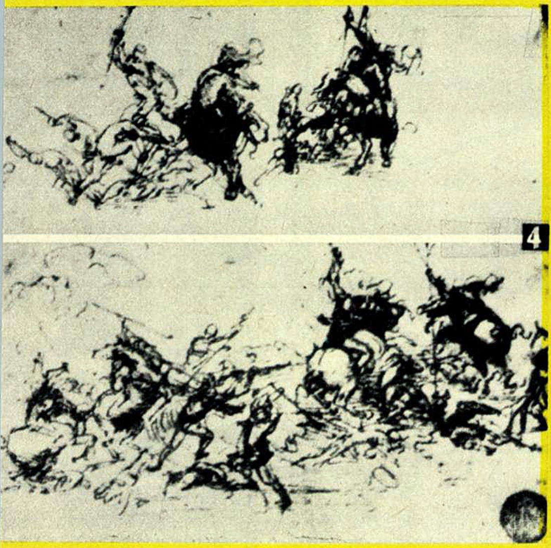
4

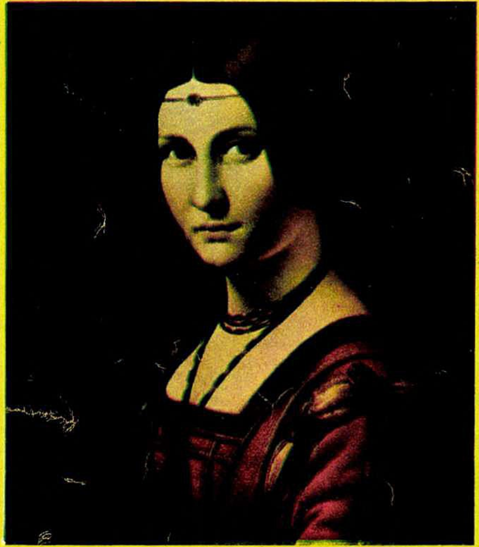
6

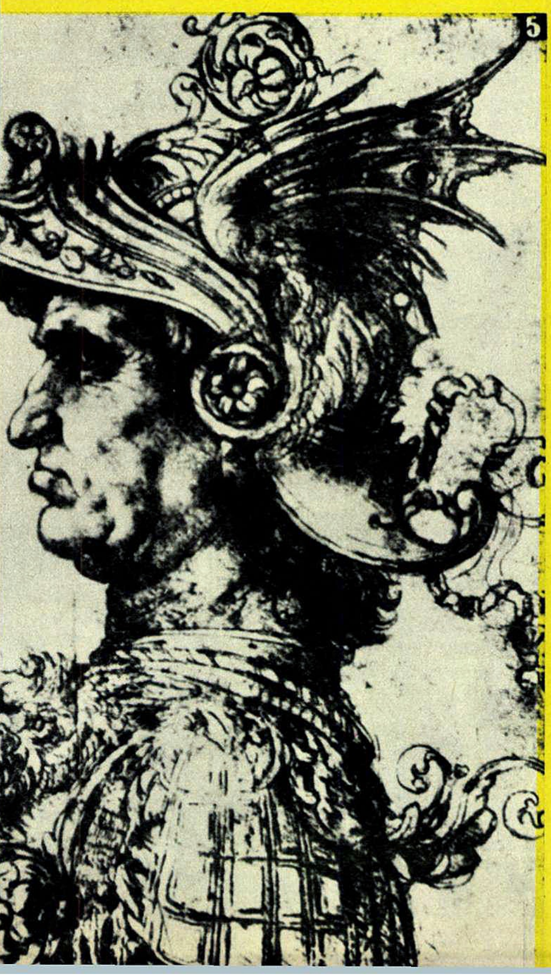
5

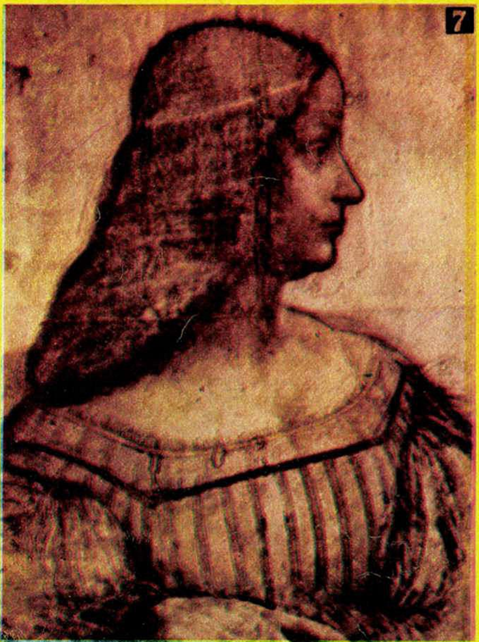
7

aparate de scafandru, a fost un desăvîrșit constructor de tunuri, dar și un strălucit proiectant de fortificații militare. Treizeci de ani a activat într-un domeniu absolut neexplorat, al zborului uman, punînd primele baze ale teoriei aripilor unui aparat mai greu decît aerul, descoperind principiile elicei, parașuta și elicopterul. Biolog, botanist, paleontolog, geolog, Leonardo a fost și un strălucit cartograf, hărțile desenate de el fiind adevărate miracole de exactitate și artă. El a pus în corelație anatomia cu fiziologia, a studiat îndeosebi inima și creierul, vorbind materialist despre acest «sediu al sufletului».

Leonardo da Vinci n-a fost numai un savant, el este și un multilateral artist genial, ale cărui idei estetice izvorăsc din concepția sa filozofică apropiată de realitate, de studierea cea mai atentă a vieții.

Alături de ceilalți maeștri ai Renașterii, Leonardo dă lupta împotriva schematismului convențional al artei medievale, afirmînd puternic principiile reproducerii veridice, clare a naturii, astfel cum ea se prezintă în bogata și multiforma ei realitate. Un artist bun, scrie Leonardo, trebuie să picteze două lucruri principale = «omul și reprezentarea spiritului său», răsfrîngînd în artă lumea interioară a omului.

«PICTURA — O POEZIE CARE SE VEDE»

Au rămas relativ puține opere de artă plastică de la Leonardo da Vinci, dar suficiente ca să fie considerate ca cele mai strălucite expresii ale Renașterii, prin transfigurarea realistă a naturii, prin zborul înalt al gîndirii autorului lor.

În desenele lui Leonardo apare artistul cu toată forța neobișnuită a adîncii sale puteri de observație și de reprezentare. Se pare că tot ce este capabil să perceapă ochiul omenesc atrage mîna fermă a maestrului artei. Prin aceste schițe și desene geniale, care sînt portrete, peisaje, studii anatomice ori tehnice, se desfășoară în fața privirilor noastre grandioasa carte a naturii, în care Leonardo a pătruns cu nemăsurata sa pasiune de cunoaștere.

Așezînd omul în centrul creației sale, artistul a insuflat o viață intensă compozițiilor și subiectelor tradiționale. Astfel *Cina cea de taină* este o magnifică ilustrare a acestei teze, compoziția gata făcută nefiind decît canavaua unei grandioase drame psihologice, iar personajele tradiționale ale apostolilor fiind pătrunse de o umanitate pe cît de profundă pe atît de variată. Această atitudine umanistă față de subiectele tradiționale se manifestă și în picturile care reprezintă pe Madonna, în realitate simbolul maternității fericite. Madonele lui Leonardo da Vinci sînt adevărate imnuri picturale înălțate omului și plenitudinii vieții sale.

Opt ani de zile a lucrat artistul la tabloul *Giocondei*, cel mai desăvîrșit portret pe care l-a realizat pînă acum arta închinată omului și frumuseții sale. În minunea zîmbetului tinerei florentine Monna Lisa, viața este percepută integral, cu toată profunzimea, patosul și poezia omului.

Leonardo da Vinci a dezvăluit oamenilor lumea reală ca un cîmp uriaș pentru activitatea lor. El a descoperit în lume o ordine rațională și o frumusețe deplină. Prin marele său exemplu el a arătat ce infinite posibilități există în om și a insuflat semenilor săi nelimitata încredere că ei pot construi o viață armonioasă pe pămînt. Iată de ce ne este atît de aproape și acum cînd au trecut patru sute cincizeci de ani de la moartea sa.

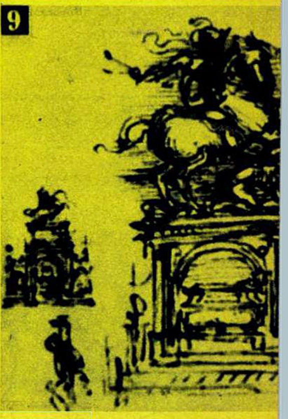
9

Regulamentul concursului
„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

PREMII-TROFEE

● «BUSOLA DE AUR» (transmisibilă) — pentru cea mai reușită expediție. Se vor lua în considerație importanța, originalitatea și cantitatea cercetărilor, descoperirilor și colecțiilor realizate, atractivitatea itinerarului, comportarea echipajului. Numele echipajului cîștigător va fi gravat pe plăcuța de onoare a trofeului.

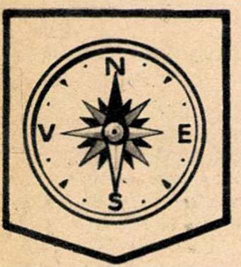

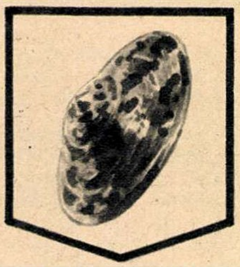

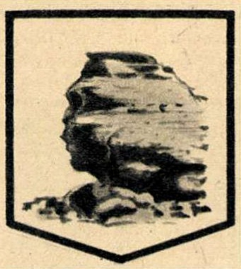

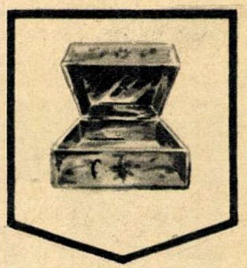

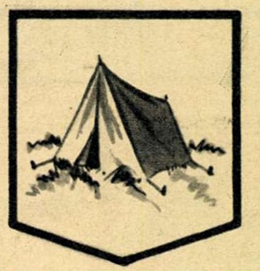

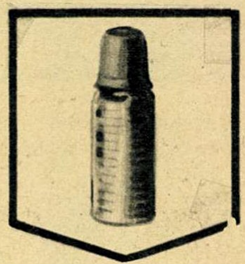

● «SCUTUL DACIC» — pentru cercetări deosebite privind istoria patriei.

● «SFINXUL CARPAȚILOR» — pentru cel mai original și atractiv itinerar.

● «CASETA DE CRISTAL» — pentru cea mai valoroasă colecție (de roci, insecte, plante, etnografie, folclor etc.);

● «CORTUL DE MĂTASE» — pentru echipajul cel mai unit;

● «TERMOSUL DE ARGINT» — pentru echipajul cu cel mai bun spirit gospodăresc.

DIPLOME INDIVIDUALE

La nivelul fiecărui județ vor fi acordate din partea revistei, următoarele diplome individuale pentru: cele mai valoroase colecții; cea mai frumoasă fotografie; faptă deosebită dovedind spirit de echipă; cea mai curajoasă fată; cel mai curajos băiat; cea mai spirituală șotie; cea mai originală emblemă de echipaj și pentru «bucătarul» celui mai gustos meniu.

MEDALII

● MEDALIA DE AUR se acordă tuturor membrilor echipajului distins cu «Busola de aur».

● MEDALIA DE ARGINT se acordă cîștigătorilor celorlalte cinci trofee.

● MEDALIA DE BRONZ se acordă celor distinși cu diplomele individuale.

ECUSOANE

Tuturor participanților li se acordă în momentul startului din partea revistei ecusonul «Expedițiile Cutezătorii». Purtarea acestui semn distinctiv este obligatorie pe tot itinerarul expediției. El rămîne în posesia expediționarului respectiv și poate fi purtat în continuare.

A. REGULI DE PARTICIPARE

1. «Expedițiile Cutezătorii» se vor desfășura în perioada vacanței de vară, între 15 iunie — 15 august a.c. Durata unei expediții va fi de minimum 10 zile.

2. La expediție pot participa pînă la 3 echipaje din fiecare județ. Selectarea membrilor fiecărui echipaj se va face de către consiliile județene, de preferință din școlile cu bune rezultate în activitatea turistică și în cercuri. Se vor avea în vedere: condiția fizică, pasiunea cercetării științifice, talentul artistic, spiritul gospodăresc al participanților etc.

3. Fiecare echipaj va fi format din 7—10 copii selecționați exclusiv dintre elevii claselor VI—VIII (fete și băieți), de preferință din cîte o singură școală (se poate și din mai multe școli, dar în acest caz măcar nucleul echipajului — 4—5 elevi — să fie dintr-o singură școală). Ei vor fi aleși dintre pionierii și elevii cu aptitudini și rezultate într-unul din următoarele domenii: istorie, arheologie, geografie, științele naturale, etnografie, folclor și care, totodată, să mai fi participat la drumeții și excursii. Fiecare echipaj va avea un conducător desemnat de către consiliul județean respectiv, din rîndurile profesorilor de specialitate, care să-i poată supraveghea și ajuta pe copii în rezolvarea problemelor complexe pe care le va ridica expediția.

4. Conducătorul echipajului (profesor) va fi ajutat în coordonarea și supravegherea expediției de către un «căpitan» și un «secund» de echipaj, desemnați prin vot deschis de către colectivul expediționarilor.

5. Itinerarul, perioada desfășurării expediției, denumirea și emblema fiecărui echipaj vor fi stabilite de către membrii acestora și aprobate apoi de către consiliile județene.

6. Înainte de plecarea în expediție, fiecare echipaj va face o pregătire adecvată de cel puțin 3 zile, timp în care membrii săi vor fi verificați din punct de vedere fizic și se vor rezolva totodată ultimele probleme organizatorice.

B. OBIECTIVELE, DOTAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXCURSIILOR

7. Itinerariile de lucru ale expedițiilor se vor afla obligatoriu la altitudinea de peste 500 m, avînd ca obiective cercetarea vieții și activității oamenilor, a folclorului și etnografiei, a florei, a faunei, a formațiunilor geologice existente de la această cotă în sus, precum și a obiectivelor istorice întîlnite pe întregul traseu.

8. Fiecare echipaj va avea asupra lui un JURNAL AL EXPEDIȚIEI în care va fi consemnată cu fidelitate, succint, dar sugestiv, activitatea din fiecare zi (itinerar parcurs, domenii abordate, descoperiri făcute, starea vremii, modul cum a fost petrecut timpul liber, comportarea echipajului, cum a fost mîncarea, întîmplări hazlii etc.)

9. De starea sănătății și integritatea corporală a membrilor expediției răspund consiliile județene, care au obligația să ia măsurile necesare pentru preîntîmpinarea oricăror îmbolnăviri și accidente. Admiterea în echipaje se va face strict cu avizul medicului.

10. Corturile vor fi puse la dispoziția expedițiilor de către consiliile județene. Acestea se vor îngriji totodată de dotarea echipajelor cu accesoriile necesare: magnetofoane portabile, aparate de fotografiat, binocluri, busole, hărți, ghiduri turistice, truse de prim ajutor etc.

11. Potrivit aprobării Ministerului Învățămîntului și a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, sumele de bani necesare expedițiilor (hrană, transport, acces la muzee, teleferic, cazare pe timp cu totul nefavorabil) vor fi avansate și decontate conducătorilor de expediție de către consiliile județene și inspectoratele școlare, din fondurile centralizate afectate turismului și vacanței.

12. Redacția va trimite la timp fiecărui echipaj o «oglindă a expediției» care va fi obligatoriu completată conform indicațiilor pe care le conține.

13. Rezultatele concrete, documentele fotografice, colecțiile, jurnalele echipajelor, girate de conducătorul expediției și purtînd semnăturile întregului echipaj, vor fi depuse, odată cu «oglinda expediției» și emblema echipajului, sub sigiliu, la consiliile județene ale organizației, care le vor expedia neîntîrziat Consiliului Național al Organizației Pionierilor. Juriul se va întruni în perioada 1—5 septembrie 1969.

*

Valorificarea rezultatelor celor mai reușite expediții se va face operativ, prin paginile revistei «Cutezătorii» care va reflecta în permanență diferite momente și activități din viața echipajelor. În acest scop, consiliile județene vor trimite la Consiliul Național al Organizației Pionierilor, pînă la 30 mai anul curent, itinerariile pe care vor să le străbată echipajele, conținînd toate datele necesare, pentru a putea fi descoperite pe teren: zilele, localitățile, cotele, locurile de popas etc.

Membrii echipajelor cîștigătoare vor beneficia de trimiterea într-o tabără specială.

DRUM BUN, CUTEZĂTORI!

ATENȚIUNE!

Pentru a da posibilitatea tuturor pionierilor și școlarilor să să se afirme în domeniul turismului (excursii și drumeții în grup, cu părinții sau individual), revista «Cutezătorii» organizează între 15 iunie — 1 septembrie a.c. un alt concurs intitulat «Trofeele vacanței». În curînd vom publica regulamentul acestui concurs.

URSUL din carte

Povestire de TITUS VÎJEU

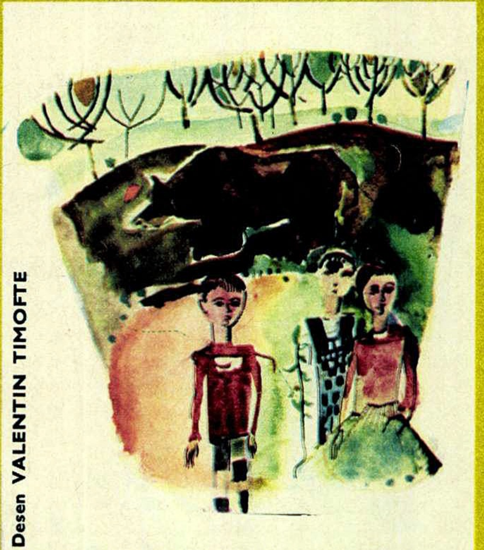
Desen VALENTIN TIMOFTE

Erau trei, înarmați pînă-n dinți; nu pînă-n dinții de lapte cum s-ar crede — aceia le căzuseră de mult — ci pînă-n dinții «de oameni mari» cum zicea Tibi, conducătorul grupei.

Mergeau în șir indian, luînd din cînd în cînd cîte o piatră în vîrful pantofului lovind-o pe neașteptate și făcînd-o să se răsucească ciudat, cum se întîmplă la fotbal cînd le reușea o «figură». Drumul se închidea apoi la moară, dar puțin mai la stînga începea podul pe ale căror lemne fracturate de timp și de poveri mai treceau încă oamenii spre pădure, lăsînd în urmă apa tulburător de frumoasă a Prahovei. De fapt, nu doar rîul stîrnea o anume tulburare, ci și primăvara aceasta cu cearcăne verzi ce urca sevele în muguri, făcîndu-i să explodeze după nu se știe ce lege a fizicii ori, poate a vieții...

Au dat senin, bună ziua morarului, grăbindu-se să ajungă la pod, pentru a nu fi nevoiți să răspundă întrebărilor izvorîte din curiozitatea moșneagului. Ajunși pe malul celălalt fiecare se gîndea cum le venise ideea cu vînătoarea — și fiecare din cei trei băieți și-au amintit că totul pornise de la ursul din cartea de zoologie, un animal frumos și puternic ca un tractor. Dar, desigur că nu pentru arat încercau ei să prindă în pădure un frate de-al său ori — dacă ar fi avut noroc — chiar pe «prototip» (cum zicea Sanda, care se pricepea în egală măsură la tehnică și la literatură), adică ursul care fusese fotografiat și-și lăsase mormăitul în afara filei de carte, pentru a nu tulbura liniștea animalelor vecine.

La capătul gîndurilor celor trei copii începea pădurea. Un ocean verde, pe valurile căruia veverițele săreau cîte două, parcă ținîndu-se de mînă. Acum începea partea cea mai grea a acțiunii lor. Știau cu toții că urșii vin spre asfințit să se adape la izvorul crud, sunîndu-și copilăria pe mușchiul pădurii. Știau și locul izvorului, dar în afară de găsirea lui mai rămînea așteptarea. Fiindcă e un lucru bine cunoscut că la vînătoare oricît de înarmat ai fi, așteptarea e la fel de chinuitoare ca la teza de matematică cînd descoperi în fața caietului imaculat că ai uitat — sau n-ai știut niciodată prea bine — regula de trei simple.

Se așezaseră în spatele bătrînului stejar îngemănat, ce privește izvorul. Stăteau în formație de luptă: la dreapta Sandu, la stînga Dorel, iar ceva mai în urmă — comandant și rezervă — Tibi. Fiecare se sprijinea în creanga puternică de alun, care reprezenta arma lor de atac principală (pionezele urmînd să fie folosite numai dacă ursul s-ar fi dovedit prea recalcitrant).

Între timp Tibi împărțea comenzile: «Oricum ar veni, din stînga ori din dreapta, unul dintre voi îl va nimeri. Vă voi urmări de aici prin binoclu (se afla la doi metri în spatele celor doi și își legăna pe piept cureaua binoclului pe care-l împrumutase de la fratele său «astronomul» dintr-a IX-a C). Vă repet, verificați-vă mișcările — o lovitură greșită l-ar putea supăra și l-ar face să se retragă.»

(Bietul Tiberiu! Cînd, mai tîrziu, mi-a povestit în rezumat, expediția și a ajuns aici am simțit nevoia să-l mîngîi părintește pe păr).

Și acum începea așteptarea. Era, după cum v-am mai spus, un lucru teribil de nesuferit. Amurgul își aduna umbrele din crengi și le lăsa pe pămînt umezite de lumina ce murea încet. Dorel ar fi încercat să mai citească cîteva pagini din Tartine cu vară și vînt, dar seara își aducea trupul ei cețos în pădurea care părea că se hrănește numai din liniște. Într-adevăr, era o liniște în care Și în liniștea aceea grozavă în care dacă ai fi pus urechea lîngă lemnul stejarului îngemănat care le servea drept ascunzătoare — ai fi auzit anii-cercuri discutînd între ei — un zgomot urca din ce în ce mai puternic, din ce în ce mai aproape, făcîndu-i pe cei trei cutezători să se gîndească la întoarcere. Dar era prea tîrziu. Tiberiu scosese din buzunar praful de strănutat și sticla cu cloroform adusă pentru a adormi ursul amețit de lovitură. Sandu și Dorel se întoarseră fulgerător spre partea în care presupunea că se află animalul. Tibi lăsase la o parte binoclul, dar din nou liniștea puse stăpînire peste pădure, oceanul acela vegetal în care veverițele încetaseră de mult să mai sară perechi, din creangă în creangă.

Dintr-o dată Tibi își aminti că e comandant și-l trimise pe Dorel să vadă ce s-a întîmplat.

Cu prudență, acesta dispăru după stejar. Trecură secunde nesfîrșite. Dincolo de trunchiul copacului nu se auzea nimic; dincoace, doar inimile celor doi, bătînd ritmic. Fără discuție, fiara se pregătea de atac. Dar imediat frunzișul tresări. Dorel căuta ceva, fără îndoială. Să fi fost ursul atît de mic? Ceilalți doi băieți apăruseră și ei de după stejar. Între timp, colegul lor găsise prada, pe care însă oricît ar fi încercat, n-ar fi putut să o țină în mînă; nu pentru că aceasta ar fi fost grea, ci pentru că avea... țepi. «Captura» era un arici zburlit și amețit, care la lumina lunii părea și el coborît din cartea de zoologie...

Se întorceau triști, ducînd într-o șapcă animalul nevinovat. Trecură podul și se opriră la moară. Bătrînul morar îi aștepta, căci îi văzuse trecînd spre pădure. De data aceasta trebuia oricum, să-i spună scopul expediției.

Bătrînul i-a ascultat înțelept și a rîs la fel de înțelept. Îl mulțumea desigur, cutezanța copiilor. Dar voia să le spună că în afara unui urs rătăcit cu mulți ani în urmă prin pădurea de dincolo de mal, nimeni nu mai văzuse o asemenea fiară plimbîndu-se. Băieții rămaseră oarecum descumpăniți. Există oare și păduri fără urși?...

«Se vede treaba că acela a fost un urs turist, măi copii. Dar acum o fi mort de bătrînețe, dacă nu l-or fi prins prin alte părți alți băieți ca voi, vrînd să-l ducă la colțul viu».

Băieții ar mai fi stat să asculte spusele bătrînului, dar era timpul să se întoarcă acasă.

Tibi dădu și el bună seara și mai întrebă:

«Un urs turist ai spus moș Ilie?»

«Un urs turist, măi băiete»

«Sună frumos» mai spuse băiatul.

În șapcă ariciul se întreba de unde mai începe acum lumea.

ARHITECȚII CURAJULUI

«Aș vrea să devin cascador — ne scrie Constantin Sima, clasa a VII-a, Liceul «Nicolae Grigorescu» din Titu. Vă rog să-mi spuneți dacă există o școală de cascadori».

Cascadorii — cuvîntul vine de la latinescul «cascare», a cădea, și în franțuzește les cascadeurs au fost la început artiștii de circ care executau «căderi», «tumbe» dinainte pregătite — sînt de obicei foști sportivi sau acrobați. Ei sînt arhitecții curajului; toate episoadele nebunești pe care le vedem în filme — ciocniri de mașini, sărituri din elicopter, într-o șalupă în plină viteză sau lupte pe acoperișul unui bloc cu 30 de etaje — sînt în realitate pregătite și calculate din timp cu cea mai mare migală. Li se mai zice «oamenii riscului». Nu e tocmai exact. De fapt, scopul lor este de a exclude riscul. Oricum, e o treabă spectaculoasă, plină de neprevăzut. Oare pe Constantin Sima să-l fi sedus tocmai acest aspect? «Să nu credeți că este doar un vis de copil, un vis care trece cu timpul, ne spune el. Mă antrenez zilnic, făcînd diferite exerciții de gimnastică, sărituri etc.» Înseamnă că Sima nu ia lucrurile ușor, iar după stilul scrisorii, după fraza impecabilă și după ortografia fără cusur, ne dăm seama că e un băiat serios și un elev bun. Am putea deci judeca și altfel: pe Sima nu-l atrage în primul rînd strălucirea denumirii de cascador, ci frumusețea meseriei ca atare. Mai putem aprecia și faptul că Sima e conștient de o realitate — și anume că, pe lîngă gloria marilor actori de film, cascadorii sînt totuși aproape anonimi. Iată-l deci plin de modestie pe corespondentul nostru.

Nu cunoaștem să se fi înființat la noi o școală de cascadori. E și normal: a fi cascador nu e, la urma-urmelor, o meserie, ci o îndeletnicire și, pe deasupra, una limitată în timp. După o anumită vîrstă, cascadorul, ca și sportivul de performanță, trebuie să se rezume la exercitarea profesiei de bază. Există la noi un grup de sportivi — conducători auto și moto, profesori de educație fizică, studenți, ingineri și oameni de alte profesii care se pregătesc anume în vederea diferitelor filme unde sînt necesare scene «tari».

Așadar, dragă Constantin Sima, continuă-ți «programul individual de gimnastică, sărituri etc», încearcă să practici o anumită disciplină sportivă într-una din formațiile liceului, și mai ales ocupă-te de studiile tale. În primul rînd, liceul și facultatea, iar pe măsură ce vei crește și vei ajunge să ai «o bună pregătire fizică», adresează-te studioului de filme «București» de la Buftea, pentru a intra în legătură cu cei care răspund de activitatea cascadorilor.

OVIDIU ZOTTA

AMFORA SABINĂ

UN SERIAL DE AVENTURĂ ŞI DETECTIVISM DE POP SIMION

20. CINE A PIERDUT O URECHE?

Întrebarea asta care te ia cu frig e rostită de Adrian care, spre surprinderea tuturor, descoperă primul o probă demnă de luat în seamă, pentru că lama din mîinile obişnuite cu arcuşul tocmai desprinde din zidul necropolei un fragment de caolin care păstrează de minune relieful unei urechi; e imaginea întipărită a unei urechi cu deschidere mică, niţel clăpăugă, însă cu linie fină şi lob plin, ai fi zis că-i ureche de copil dacă în mulajul acela foarte bine păstrat, scatiii n-ar fi descifrat şi nişte urme de păr.

— Cine a pierdut o ureche?, cade întrebarea lui Adrian.

Scatiii se strîng ciotcă, proiectează cu lanternele o ploaie de lumină asupra fragmentului gri-alb, studiind proba de caolin cu minuţiozitate. Mîinile Amazoanei alunecă prin coafura în totală neorînduială de unde pescuiesc o agrafă; fata-băieţoi face la repezeală un fel de pensetă şi, asemenea unui veritabil expert, ia mica drăcie şi o pune în caseta ei cu bijuterii, goală acum, adusă anume în scopul acesta. E o casetă croită din lemn de trandafir cu încrustaţii florale, înlăuntrul căreia Sabina a aşternut straturi de vată şi a lipit pe capac o etichetă cu inscripţia «ARGUMENTELE NOASTRE». Aşadar, o ureche clăpăugă, păroasă, cu lob plin; cine are o asemenea ureche? «Ştiu!», îşi spune sieşi Amazoana în timp ce aşază micul trofeu în straturile de vată; «ştiu!, sigur că ştiu, be-he-he şi ho-ho-ho!», se maimuţăreşte fata-băieţoi în stilul său personal, cu bună dispoziţie, dar redevine imediat serioasă şi ordonă sec:

— Leone nu-i un detectiv bun; acţiunea noastră continuă. La lucru.

Scatiii se răspîndesc la locurile ce le-au fost încredinţate; ştiind că fiecăruia i s-a dat să lucreze pe o suprafaţă egală, veţi ghici că fiecare scatiu are să parcurgă, să cerceteze şi să desprindă cu cuţitoiul semnele de pe cîte doi pereţi ai necropolei (doar cei cu nota patru la geometrie nu ştiu că hexagonul are opt laturi), însă cu menţiunea că Sabinei i-a revenit incomoda sarcină să lucreze de-a buşilea, pe duşumeaua făcută din cărămizi puse pe muche şi legate cu lapte de var, iar apoi în partea cea mai de sus a acelei încăperi ciudate, sub tavan, unde trebuia să suie prin căţărare (căpriţa face uşor lucrul ăsta) şi să stea suspendată minute în şir (ceea ce chiar pentru o balerină e dificil). Expediţionarii au mai «recoltat» astfel un lung şir de probe, dintre care cele mai însemnate par a fi: conturul bine imprimat al unei cizme de gumă cu ripsuri (va fi uşor de văzut cui aparţine), clara imagine a unei palme (se pot descifra şi nervurile pe care unii le numesc semne ale destinului), urma unuia care a căzut în coate şi în genunchi, forma unei arcade cu sprînceană cu tot şi, în sfîrşit, un muc de ţigară, păstrat ca o gînganie în insectar. Peste tot erau urme de tăvăleală, de buşeli, de căzături multiple şi în felurite poziţii; era limpede că acolo fusese o bătaie în lege, cîţiva inşi se păruiseră pentru ceva, fără să ştie îşi lasă amprente, că îşi înscriu semnalmentele individuale citeţ, că le imprimă ca pe nişte suprafeţe de plastilină. Ingenioasa tentativă a Sabinei reuşise deplin; Amazoana ia caseta subsuoară şi, aşezîndu-i în genunchi pe scatii, le atinge umărul stîng (din dreptul inimii) cu lama cuţitoiului cu care trudise, spunînd aceste cuvinte solemne:

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

— Vă declar lorzi de Histria! Veţi purta în veci slava de care v-aţi înconjurat. Thank you, sir Adrian! Sir Mircea! Sir Niţeluş-Purceluş!

Asta-i doar partea simbolică a chestiunii; Amazoana vrea să-i distingă pe cei trei cu adevărat, vrea să le facă nişte ecusoane care pot fi purtate pe piept şi din care să reiasă titlul nobiliar, semne heraldice pe care scatiii le merită cu prisosinţă: conturul unui cuţitoi de bucătărie cusut în diagonală peste semnul cu cap de mort, deasupra cărora se arcuieşte poetic un ram de măslin (sau poate un laur). Deocamdată cei patru ies buluc din subsolul plin de putoare. Ies la soare şi simt că li-i sete, de unde le vine ideea să hoinărească prin spinişul şi boschetele care se întind în lungi fîşii, ca nişte blănuri de animal mare, de-a lungul ruinelor în care dormitează istoria. Mănîncă astfel măcriş, porumbele, doi-trei fragi rătăciţi, multă smeură, că sînt tufe întregi care spînzură peste turnul elenistic, înecînd capitelurile şi poarta cu arc roman, înverzind întreg spaţiul de băi termale, pătrunzînd în curtea de est a străvechiului palat, pînă în zona sacră, sub scările templului. A, ori înfăşurînd coloanele de susţinere gravate cu frunze de acant; îşi fac burţile ca toba şi se mînjesc îngrozitor pe mîini şi pe gură, după care se trezesc că răsare înaintea lor cortul portocaliu, unde sperau să ajungă, să mestece cîteva lame de chewing-gum *şi să se odihnească, în dulce tolăneală, la umbră. Nu-i tocmai aşa pentru că trec prin dreptul depozitului unde aud glasuri, trag cu urechea, după care pătrund înlăuntru toţi patru. Se trezesc în plin consiliu şi Leon Gaspar, ridicat şi palid la faţă tocmai formulează această întrebare fluturînd un petec de hîrtie:*

— Ce vrea să însemne acest bilet?

Dim, Gaspar şi Dio Mio se află în cel de-al doilea scrutin al «consiliului celor trei»; Amazoana face o foarte reuşită strîmbătură din nas şi o mutră de total dispreţ, după care pune caseta în mîinile detectivului uimit de neaşteptata apariţie, pe care îl pălmuieşte cu fraza:

— Poftim argumentele noastre şi scuzaţi de deranj.

Apoi adresîndu-se însoţitorilor ei cu autoritate:

— Şi acum să plecăm, lorzii mei.

Amazoana nu mai voia să întîrzie în depozitul cu mirosuri tari, cu butoaie şi sticlărie; în primul rînd mîndria nu o lăsa, orgoliul ei înnăscut, însă era şi alt motiv, sosirea la Histria a prietenei sale intime, tot balerină şi ea, zbănţuita cu prenume franţuzit Nitache-Nitouche (sper să citiţi corect!), căreia Sabina îi zice altminteri. Suncă, pentru că fata aceea (deşi de fel grasă) înfulecă toată ziua franzelă cu şuncă.

«Ce ar fi să dau cu Şunca un recital de balet?» îi vine Amazoanei o idee. Un mic duet pe scenă improvizată, în aer liber, în peisaj de ruine; ar fi întîiul lor recital, duetul coregrafic: «Histria în flăcări» sau «Stafiile la ora adevărului», cu acompaniament de ţitere, behăit de oi şi buhai de un an, cu chiţcăit de şoareci albi, o împuşcătură survenită la ora zero, răpăit de tejghea prăbuşită, tarantellă de oase sparte şi cîntec de sticle atinse cu ciomagul în stil de xilofon, nişte capace de bucătărie mînuite cu măiestrie de Bubulina, peste care să curgă grindina aceea violentă de sunete aruncate fortisim de bodegarul Păsat, care se acompaniază cu un scaun, mereu secondat însă de oboi (vreau să zic piţigoi) şi cîrdul de gîşte jumulite plutind pe lac, apoi contrabasul care codează (ce să pretinzi unui dulap vechi?), solo cu trompetă de argint, tu-tu-tu (cine n-a cîntat vreodată din pîlnie?!), un do de sus, o cheie pierdută, un timpan, o fugă allegro furioso, *dirijorul răpit, ţipătul harpei, niţel sacîz şi ce s-o mai găsi.*

E chiar timpul să vină domnişoara Şuncă, zbănţuita aia de Nitache-Niţouche.

(Va urma)

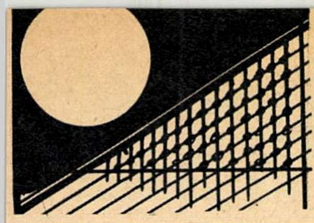

1952: *cîștigătoarea unui concurs pionieresc*
1969: *vice campioană mondială*

Cine sînteți dumneavoastră, MARIA ALEXANDRU?

Data de 19 aprilie 1969 constituie o pagină remarcabilă în istoria tenisului de masă românesc. În această zi, reprezentativa feminină a României învingea consecutiv pe campioana Europei — R.F. a Germaniei și pe campioana lumii — Japonia, în cadrul «mondialelor» de tenis de masă desfășurate la München.

În meciul cu Japonia, cîștigat cu 3—1, victoria culorilor noastre a adus-o aportul reputatei jucătoare Maria Alexandru care în meciul decisiv a învins-o pe campioana mondială, Morisawa.

Presa sportivă vest-germană a scris despre reprezentanta noastră în termeni superlativi: «Romînca a destrămat un mit, învingînd pe japoneze. Această jucătoare strălucește cu putere, numele ei confundîndu-se, de un deceniu, cu istoria tenisului de masă românesc și va mai străluci încă multă vreme pe firmamentul mondial.»

Iată împrejurările în care, recent, întîlnindu-ne cu jucătoarea numărul unu a tenisului de masă românesc, discuția noastră a început cu întrebarea firească:

— **Cine sînteți dumneavoastră, Maria Alexandru?**

— M-am născut, în urmă cu 29 de ani, în frumoasa stațiune balneo-climaterică, Băile Herculane. Aveam 12 ani cînd am participat la un concurs organizat de clubul din localitate. Am ajuns pînă în finala probei de simplu... băieți (!) pe care am pierdut-o cu scorul de 1—2 în fața experimentatului jucător de tenis și antrenor, Gheorghe Cobzuc. Eram tare supărată, dar mi-a trecut repede cînd am aflat că sînt chemată la București de către Federația de tenis de masă, fiind supusă unui «examen» în urma căruia am fost selecționată în lotul de junioare al țării.

— **Dintre multele dv. victorii, pe care ați dori să le remarcați?**

— În 1961, la Pekin, împreună cu Geta Pitică, am cucerit titlul de campioane mondiale la dublu femei. În 1963, la Praga, am reușit să obțin titlul de vice-campioană mondială atît la simplu fete cît și în proba pe echipe, iar anul acesta, la München, după cum se știe: din nou vice-campioană mondială la proba pe echipe și dublu fete (împreună cu Carmen Crișan și Eleonora Mihalca). Din păcate am obținut numai locul III în ierarhia mondială la simplu femei. (Hotărît lucru, modestia e apanajul marilor campioni — n.n.)

— **Fiindcă a venit vorba de recentele campionate mondiale, cum a fost meciul cu japonezele, considerate drept mari favorite?**

— Greu, chiar foarte greu, mai ales că știam că în fața noastră se afla o echipă campioană mondială, avînd în formație pe Morisawa, campioană mondială la simplu femei. După părerea mea, momentul decisiv a fost cîștigarea meciului de dublu unde, împreună cu Carmen Crișan, o tînără speranță a tenisului de masă românesc, am jucat cu multă ambiție și curaj și am avut o condiție fizică excelentă, hotărîtoare într-un joc cu niponele, care sînt foarte rapide. Apoi... am învins-o pe Morisawa și... am plîns cu toatele.

— ?!?

— Da. Japonezele fiindcă au fost învinse, noi... de fericire că am cîștigat.

— **Care este vîrsta la care considerați că se poate învăța cel mai bine tenisul de masă?**

— 11—12 ani. Cu două condiții: să ai aptitudini pentru acest sport și... să-ți placă.

— **Ce greșeli ați observat mai frecvent la copii atunci cînd încep să practice tenisul de masă?**

— Mișcările prea largi sau prea rapide ale mîinii, deplasarea prea avîntată a picioarelor sau — din contră — poziția statică.

— **Pe ce trebuie accentuat la antrenament: pe atac sau pe apărare? Și cum se obține o bună condiție fizică?**

— Părerea mea personală — și nu știu cît e de competentă — ar fi următoarea: să se lase liberă dezvoltarea înclinației firești a jucătorului către atac sau apărare. Pentru că există două feluri de jucători: cei care preferă atacul sau cei cărora le convine apărarea. Atunci cînd întîlnim îmbinarea firească a celor două tactici, la același jucător, înseamnă că ne aflăm în fața unui sportiv cu un talent deosebit. Cît privește pregătirea fizică, mai ales la începători, pentru copiii între 11—14 ani, cred că jocurile sportive distractive și alergările scurte sînt cele mai potrivite.

— **Cred că cititorii noștri ar fi curioși să știe ce performanțe ați realizat pe vremea cînd erați pionieră.**

— Am ocupat locul II, la un campionat de junioare desfășurat la Caransebeș, atunci cînd aveam doar 12 ani, deci în anul «debutului» meu. Doi ani mai tîrziu, fiind încă pionieră, cucerea la Deva primul meu titlu de campioană națională de juniori, la proba de simplu. După cum se vede nu a fost de ajuns «talentul». Între cei doi ani, prin antrenamente și îndrumări tehnice am reușit să-mi însușesc cunoștințele temeinice care au completat fericit pasiunea mea pentru acest sport.

Înainte de a ne despărți, campioana mondială așterne pe hîrtie cîteva rînduri.

— Vă rog să primiți acest autograf pentru cititorii revistei «Cutezătorii». Aș dori să aud de cît mai mulți campioni europeni sau mondiali ieșiți din rîndurile pionierilor amatori de tenis de masă! Iar rezultatele pe care le-am obținut anul acesta la campionatele mondiale, le dedic aniversării a 20 de ani de la înființarea Organizației pionierilor din Republica Socialistă România.

Interviu consemnat de
MIRCEA POPESCU

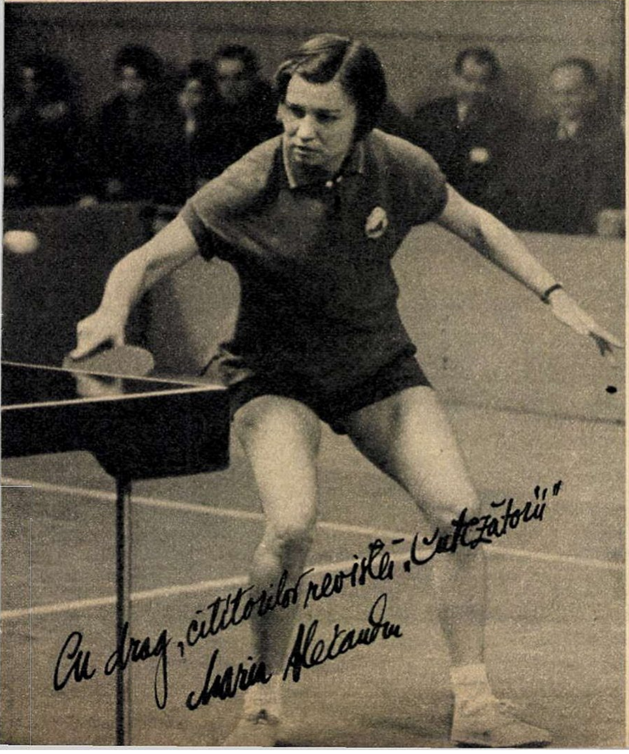
Cu drag, cititorilor revistei „Cutezătorii"
Maria Alexandru

Tabela de marcaj

3696
DE MICI GIMNAȘTI PRAHOVENI

În multitudinea evenimentelor sportive pionierești de sezon, mingea (de fotbal, volei, baschet sau handbal) apare ca element aproape nelipsit. Nu spunem că-i rău, dar probabil că tocmai de aceea ne-a reținut atenția o recentă competiție **făr' de minge,** care a abordat cu succes un domeniu considerat încă (cel puțin la acest nivel) mai «greu», și de aceea «călcat» de obicei cu multă rezervă și sfiiciune.

Nu de mult (într-una din duminicile trecute) la Ploiești, în sala de sport a Liceului nr. 1, s-a desfășurat faza finală (județeană) a «Cupei pionierului» la gimnastică. A fost, am putea spune, o finală obișnuită: opt echipe (112 concurenți, fete și băieți) și-au disputat întîietatea în cele cîteva probe, oferind numeroasei asistențe și specialiștilor prezenți (printre care și un arbitru internațional), evoluții interesante, unii dintre participanți dovedind reale aptitudini de gimnaști. Dar dincolo de acest act final, de remarcat este caracterul de masă pe care l-a avut această competiție locală, ingenios și bine organizată de către consiliul județean al pionierilor. La cele 4 faze anterioare (pe școală, pe localitate, pe grupe și apoi de centre de localități) au luat parte 264 de echipe, totalizînd 3 696 de concurenți, pionieri și școlari din clasele II—VIII, atît din orașe, cît și din sate. Avem de-a face, de ce n-am spune-o, cu o... floare rară, pe care am dori s-o descoperim cît mai des și pe alte meleaguri.

Și cum învingătorii au totdeauna dreptul la... publicitate, nu putem încheia fără să vi-i prezentăm. Iată-i:

PE ECHIPE: — locul I — ȘCOALA GENERALĂ NR. 23 PLOIEȘTI; locul II — ȘCOALA GENERALĂ NR. 14 PLOIEȘTI; locul III — ȘCOALA GENERALĂ URLAȚI.

INDIVIDUAL (numai cîștigătorii locurilor I): — **sol fete — STELIANA FURTUNĂ** și **ANA LIXANDRU (Șc. generală nr. 14 Ploiești)** și **GEORGE STAN (Școala generală nr. 23 PLOIEȘTI). Sol băieți — STELIAN OLTEANU (Șc. generală din com. Măgureni)** și **LICĂ COJOCARU (Șc. generală nr. 23 Ploiești). Sărituri fete — STELIANA FURTUNĂ (Șc. generală nr. 14 Ploiești). Sărituri băieți — NICOLAE TINGIRICĂ (Șc. generală nr. 14 Ploiești). Ansamblu fete — Șc. generală nr. 23 PLOIEȘTI. Ansamblu băieți — LICEUL DIN SINAIA.**

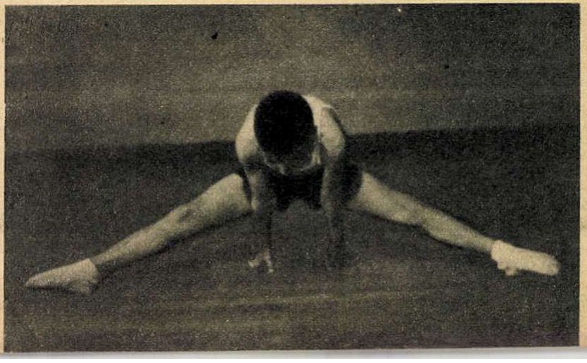

1. Echipa Școlii generale nr. 23 Ploiești, cîștigătoarea «Cupei pionierului» la gimnastică.

2. Ana Lixandru, Școala generală nr. 14 Ploiești, locul I la sol (fete).

3. Stelian Olteanu, Școala generală Măgureni, locul I sol (băieți).

PLANETA RĂPITĂ

Scenariu: HORIA ARAMĂ

Desene: POMPILIU DUMITRESCU

3

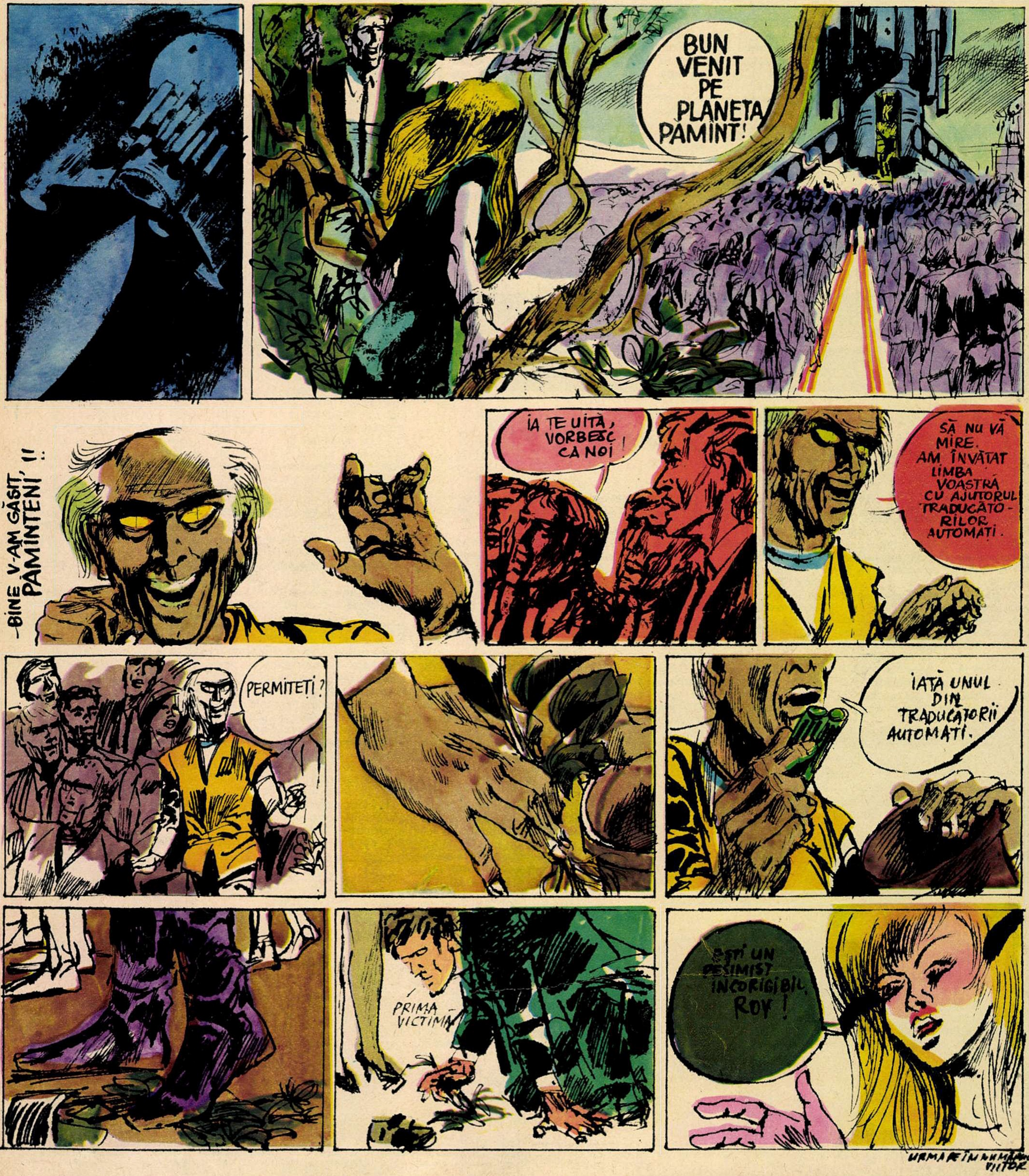
BUN VENIT PE PLANETA PAMINT!
BINE V-AM GĂSIT, PĂMINTENI!!
IA TE UITĂ, VORBEŞC CA NOI!
SĂ NU VĂ MIRE. AM ÎNVĂŢAT LIMBA VOASTRĂ CU AJUTORUL TRADUCĂTORILOR AUTOMAŢI.
PERMITEŢI?
IATĂ UNUL DIN TRADUCĂTORII AUTOMAŢI.
PRIMA VICTIMĂ
EŞTI UN PESIMIST INCORIGIBIL, ROY!

URMARE ÎN NUMĂRUL VIITOR

CLUBUL LOGICIENILOR

Iată şi cea de a 13-a problemă, propusă spre rezolvare de prof. univ. **Edmond Nicolau,** *în cadrul concursului cu premii «Clubul logicienilor». Reamintim concurenților să se grăbească cu trimiterea răspunsurilor şi sa nu uite să specifice pe plic: Pentru «Clubul logicienilor» (13)*

Ion, Dinu, Nelu şi Anton au fiecare maşina sa. Un automobil este galben, altul alb, altul roşu şi unul este negru. Ştim că Anton şi cu Ion se aflau în parcaj în seara în care cel cu maşina roşie şi-a scos maşina din parcaj. Atît cel cu automobilul negru, cît şi Dinu au avut o discuție amicală cu posesorul maşinii albe privind performanțele automobilelor lor. Deoarece cel cu automobilul negru se ocupă de fotografie şi a făcut un reuşit portret al lui Nelu, va fi prezentat, peste cîteva zile lui Ion.

Despre care tînăr puteți spune cu siguranță ce culoare avea automobilul său?

Dăm mai jos răspunsul la problema nr. 11 apărută în nr. 14 al revistei «Cutezătorii» din 3 aprilie a.c.: **4 ani.**

Cei cinci cîştigători ai Clubului logicienilor nr. 11:
Dănescu Virginica, *cl. a V-a, com. Clejeni, sat Podul Doamnei, Ilfov;* **Oliver Hervin,** *cl. a V-a C, Şc. generală nr. 7, Brăila;* **Jumugă Gheorghe** *cl. a VI-a, Şc. generală nr. 2, Roşiorii de Vede, Teleorman;* **Abramovici Saşa,** *cl. a VI-a, Liceul nr. 2, Vaslui;* **Bugnar Vasile,** *Şc. generală Ocna Mureş, jud. Alba.*

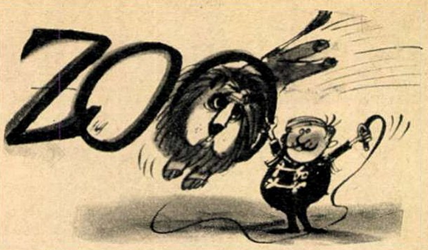

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1				■					■		
2								■			
3			■							■	
4				■			■				
5					■						
6	■			■					■		
7								■			
8						■					
9		■									■

ORIZONTAL: 1) Aparat de gimnastică. Bile! Singure cuc! 2) Mamifere. Onomatopee păsărească. 3) Peşte cu unt! Personaje de poveste... alintate! 4) Dezlănțuit de o veselie adhoc. De la elefant! Rîu în Spania 5) Avîntul zăpezilor! Şi pasăre şi şoarece. 6) Trup de focă! Prelucrează inul. Cap de lăcustă! 7) Răsăriți. Nu e rar! 8) Sol de lăcustă. Haini! (fig.) 9) Specialitatea papagalului.

VERTICAL: 1) Dispozitive pentru tăiat lemne. Țepii ariciului. 2) Sortiment de pantofi. 3) Lei! Urlă în deşertul Saharei. (pl.) 4) Cap şi coadă de mînz! Cap de rumegătoare! 5) Tăioase în temă. Cai de curse. 6) Proboscidian. 7) Cosmonaut... canin! 8) Un cerb... în lumea insectelor! Trup de mîță! 9) Mops! Îndemn... cabalin! 10) Trup de veveriță! Pot fi uneori şi prinse la guler. 11) Localitate tematică.

CUVINTE RARE: Arba, Rum.

ÎMPĂRȚIRE PROPORȚIONALĂ

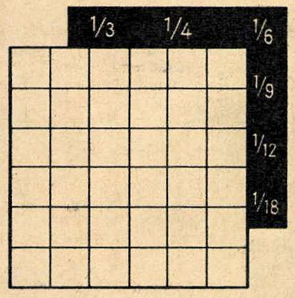

Desenul alăturat reprezintă un patrat alcătuit din 36 de pătrățele. Dacă aveți o bună vedere geometrică, încercați să împărțiți suprafața desenului în şase părți inegale, astfel încît prima parte să reprezinte 1/3, a doua parte 1/4, a treia 1/6, a patra 1/9, a cincea 1/12, iar a şasea să fie egală cu 1/18 din întreaga suprafață.

Lucrați chiar pe desen, trăgînd liniile despărțitoare cu un creion colorat.

LABIRINT

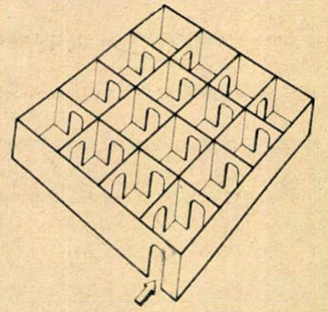

Desenul alăturat reprezintă un patrat al—labirint compusă din 16 camere identice. Fiecare cameră are cîte două uşi, dar intrarea şi ieşirea din întreaga construcție se poate face numai printr-o singură uşă: cea din față.

Vă rugăm să încercați a găsi ce drum trebuie urmat pentru a pătrunde pe uşa principală, a parcurge toate cele 16 camere şi a ieşi prin uşa de intrare, fără a trece de două ori prin aceeaşi uşă.

Desen: V. VASILIU

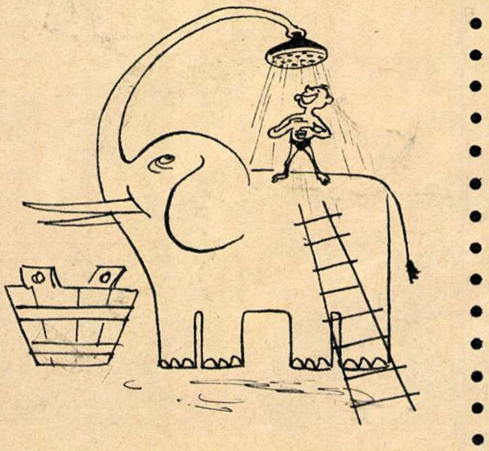

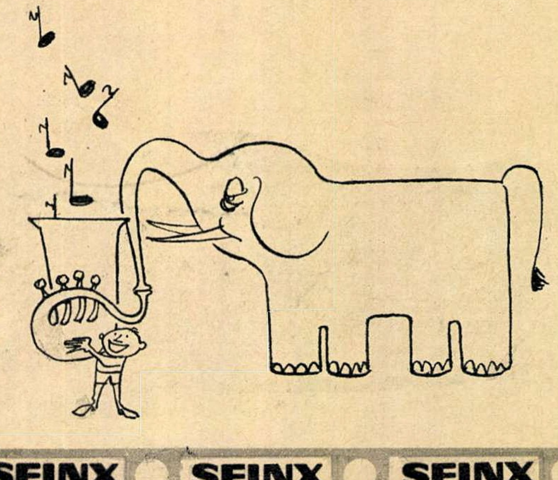

UMOR

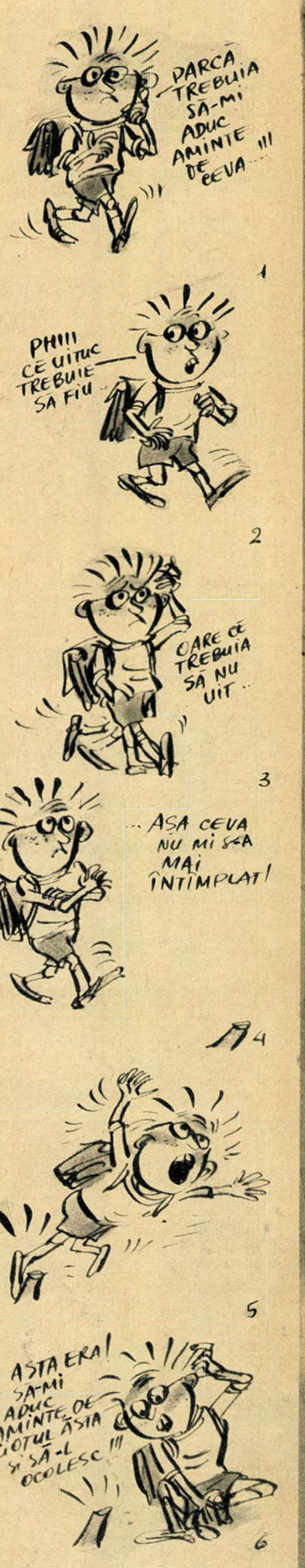
PARCĂ TREBUIA SĂ-MI ADUC AMINTE DE CEVA...!!!
1
PHI!!! CE UITUC TREBUIE SĂ FIU...
2
OARE CE TREBUIA SĂ NU UIT...
3
... AŞA CEVA NU MI S-A MAI ÎNTIMPLAT!
4
5
AŞTA ERA! SĂ-MI ADUC AMINTE DE CIOTUL ĂSTA ŞI SĂ-L OCOLESC!!!
6

108

ARCAŞII LUI ŞTEFAN CEL MARE

7

Scenariul: COSTACHE ANTON Desene: ALBIN STĂNESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
AFLÎND CĂ RĂZBOINICII TRIMIŞI SĂ PRADE MOLDOVA ŞI-AU GĂSIT TOŢI PIEIREA, MAMAC-HAN DĂ PORUNCĂ SĂ PLECE DE ÎNDATĂ O SUTĂ DE MÎRZACI SĂ-I ADUCĂ FECIORUL ŞI FRATELE ŞI SĂ-I CEARĂ GHIAURULUI DE LA SUCEAVA SUPUNERE. DAR TRUFIA MÎRZACILOR NU-L SPERIE PE DOMNUL MOLDOVEI. EL DĂ PORUNCĂ SĂ FIE PUŞI ÎN LANŢURI ŞI NORODUL SĂ FIE ACELA CARE SĂ-I JUDECE.

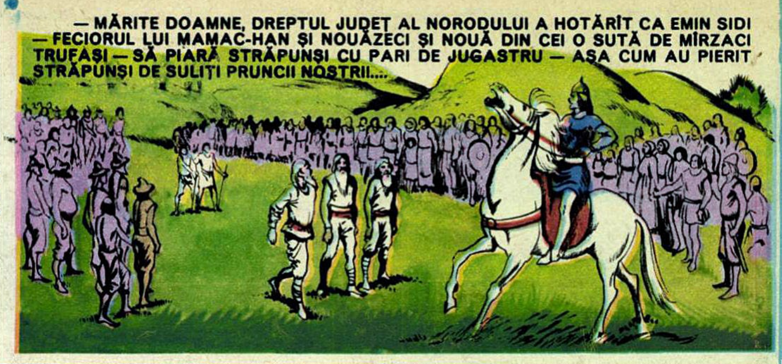
— MĂRITE DOAMNE, DREPTUL JUDEŢ AL NORODULUI A HOTĂRÎT CA EMIN SIDI — FECIORUL LUI MAMAC-HAN ŞI NOUĂZECI ŞI NOUĂ DIN CEI O SUTĂ DE MÎRZACI TRUFAŞI — SĂ PIARĂ STRĂPUNŞI CU PARI DE JUGASTRU — AŞA CUM AU PIERIT STRĂPUNŞI DE SULIŢI PRUNCII NOŞTRII....

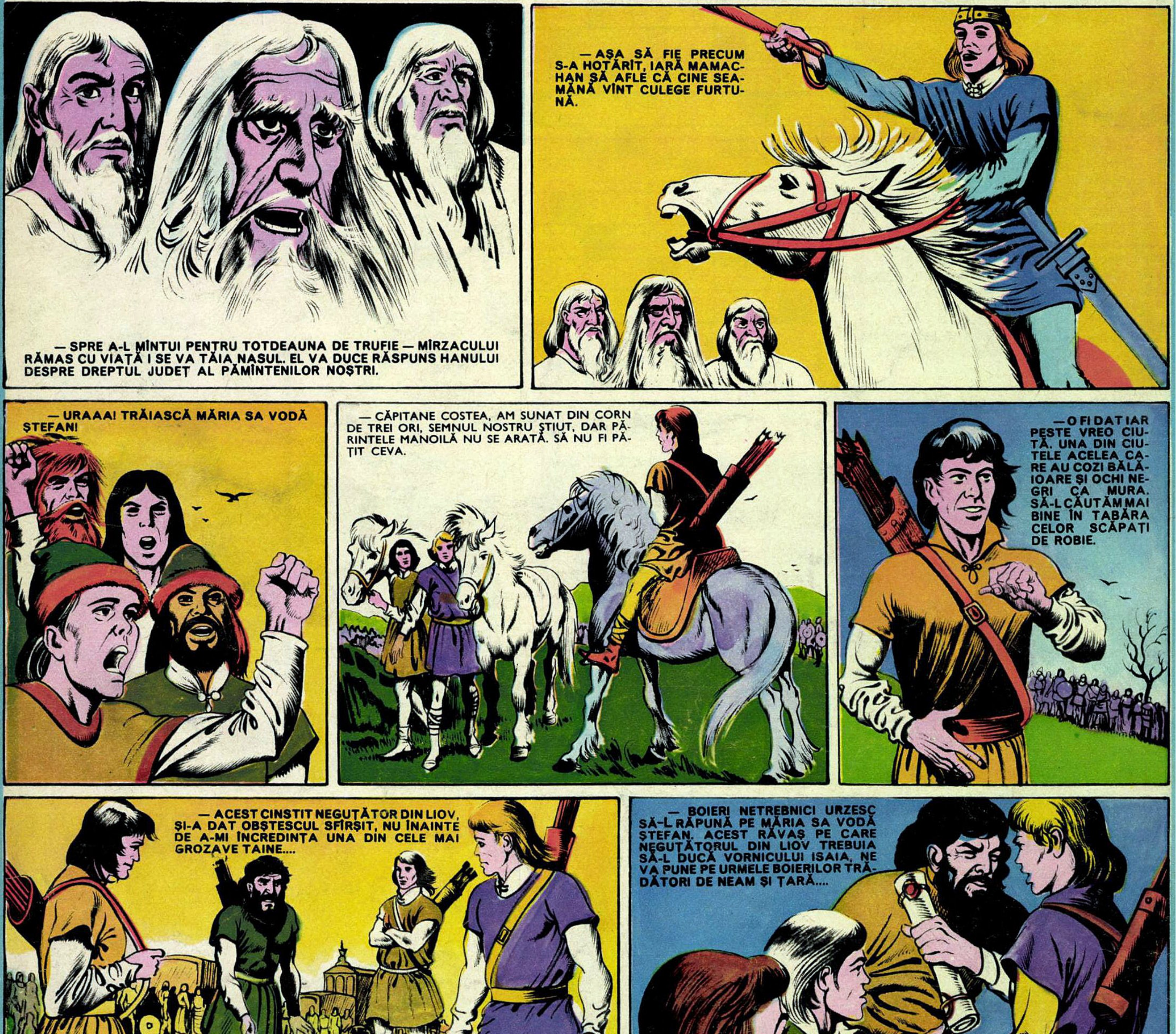
— SPRE A-L MÎNTUI PENTRU TOTDEAUNA DE TRUFIE — MÎRZACULUI RĂMAS CU VIAŢĂ I SE VA TĂIA NASUL. EL VA DUCE RĂSPUNS HANULUI DESPRE DREPTUL JUDEŢ AL PĂMÎNTENILOR NOŞTRI.
— AŞA SĂ FIE PRECUM S-A HOTĂRÎT, IARĂ MAMAC-HAN SĂ AFLE CĂ CINE SEAMĂNĂ VÎNT CULEGE FURTUNĂ.
— URAAA! TRĂIASCĂ MĂRIA SA VODĂ ŞTEFAN!
— CĂPITANE COSTEA, AM SUNAT DIN CORN DE TREI ORI, SEMNUL NOSTRU ŞTIUT, DAR PĂRINTELE MANOILĂ NU SE ARATĂ. SĂ NU FI PĂŢIT CEVA.
— O FI DAT IAR PESTE VREO CIUTĂ. UNA DIN CIUTELE ACELEA CARE AU COZI BĂLĂIOARE ŞI OCHI NEGRI CA MURA. SĂ-L CĂUTĂM MAI BINE ÎN TABĂRA CELOR SCĂPAŢI DE ROBIE.
— ACEST CINSTIT NEGUŢĂTOR DIN LIOV, ŞI-A DAT OBŞTESCUL SFÎRŞIT, NU ÎNAINTE DE A-MI ÎNCREDINŢA UNA DIN CELE MAI GROZAVE TAINE....
— BOIERI NETREBNICI URZESC SĂ-L RĂPUNĂ PE MĂRIA SA VODĂ ŞTEFAN. ACEST RĂVAŞ PE CARE NEGUŢĂTORUL DIN LIOV TREBUIA SĂ-L DUCĂ VORNICULUI ISAIA, NE VA PUNE PE URMELE BOIERILOR TRĂDĂTORI DE NEAM ŞI ŢARĂ....

(Va urma)

Cutezătorii 20
Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1 telefon 17 60 10. Redactor şef: Mihai NEGULESCU. Redactor şef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacţie: Ovidiu ZOTTA. Administraţia: Editura SCÎNTEIA, Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic «CASA SCÎNTEII» Redactor de număr: Lidia NOVAC. Redactor artistic: Ion DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAŞ
1 le